Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Năm thứ 28
Số 4943
Ngày thứ năm 11 Avril 1935
Mùng 9 tháng ba (đủ) năm ất-hợi

Lục tỉnh tân văn

COFAT

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA
Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Gởi bài vở cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY
BÁO-QUÁN: 57, Rue Lucien Mossard — SAIGON
Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 203

[CHỦ]-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ
Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc
COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
9, Rue Tronchet — PARIS (VIIIe)

GIÁ BÁO
Một năm....... 12$00
Sáu tháng...... 6.50
Ba tháng....... 3.50
Mỗi số......... 0.06

XIN GIẢM THUẾ MUỐI

Chúng tôi tếp được bức thơ của một đám dân nghèo ở hạt Cầnthơ gởi về, ngỏ ý cảm tạ Chánh-phủ về cái ân-huệ giảm thuế rượu. Tiếp theo thơ ấy có một lá đơn thỉnh-cầu về thuế muối, đề là **cầu xin cứu khổ**.

Thấy lời lẽ phân-minh và sự yêu-cầu không phải quá đáng gì, và lại vấn-đề nầy rất có quan-hệ mật-thiết cho cuộc sanh-hoạt của dân, chúng tôi vui lòng lược lại đăng dưới đây:

∴

«...Rượu là một món cần « dùng cho người, tuy « không quan-hệ lớn cho « cuộc sanh-hoạt của dân, « chớ ngày nay hầu hết dân « quê đều uống rượu. Nhà « nước thấy dân nghèo, nên « giảm thuế rượu cốt cho « dân có thể mua mà dùng « và tránh nạn rượu lậu. « Thiệt, nhơn-dân đồng « cảm tạ cái ân-huệ ấy muôn « vàng.

« Nay còn một vấn-đề « quan-hệ cho cuộc sanh- « hoạt của dân nhiều lắm, « chúng tôi rất mong được « giải-quyết như vấn-đề « rượu. Chúng tôi muốn xin « giảm thuế muối, vì muối « là diêm-mè, ai ai cũng phải « cần dùng, không có là « không được, mà nhứt là « dân nghèo cần dùng hơn « hết để ăn với cơm. Mà « muối bán tới 1$30 một « giạ. Vậy, chúng tôi xin quí « ông hội-đồng: Địa-hạt, « Quản-hạt, Thương-mải, « Canh-nông và quí ông « Chủ-bút các báo quốc-âm, « đồng yêu-cầu Chánh-phủ « giảm thuế muối cho...

« *Ký tên*: Nguyễn-tấn-Tài, « Lê quế-Chi, Lý-văn-Bình, « Võ-văn-Giỏi, Nguyễn-hữu- « Trọng, Đặng-văn-Bưởi, « Nguyễn-v-Dinh, Nguyễn- « văn-Lượm, Nguyễn-v-Sử, « Huỳnh-văn-Núi, Nguyễn- « văn-Lượng, Bùi-văn-Út, « Lê-v-Mạnh, Đinh-v-Bính, « Nguyễn-v-Lai, Nguyễn-v- « Sang, Lê-v-Đài, Nguyễn- « văn-Trợ, Lê-văn-Nhi, « Dương-văn-Cứ »

∴

Muối là một món ăn cần yếu cho người hơn hết, nó là « diêm-mè tin lương », hạng người nào bất luận đều không quên nó được. Hồi nầy kinh-tế nguy nan, dân nghèo ở thôn quê lại phải cần dùng muối thay vì các thức ăn phụ-thuộc, để đưa cơm vô bao-tử. Vậy mà muối vẫn mắc, mắc hơn lúa gạo, cứ trông ở giá mỗi giạ muối 1$30 thì đủ biết nó đắc và tối-yếu cho người là dường nào.

Không nói thì ai cũng biết rằng dân nghèo ở thôn quê áo quần không đủ mặc, lại phải lo cho tròn bổn-phận đối với nhà-nước (tức là lo tiền đóng thuế) thì có tiền đâu mua nồi muối với cái giá mắc gấp ba lúa để mà dùng. Nay nhà nước thi-thố cho dân cái ân-huệ giảm thuế rượu, dân quê mừng mà cám ơn, thì đến thuế muối, tưởng nhà nước cũng không hẹp lượng nào mà không xét lại cho dân nhờ.

Phương chi rượu là một chất mạnh có thể làm hại cho thân-thể người nào uống nó quá độ, và nếu không có tiền mua rượu thì cũng không hại gì cho cuộc sanh-hoạt của người. Đã vậy có lắm hạng người hay mượn rượu làm nư, uống rượu vô rồi, thường gây ra việc đánh lộn, đánh lạo hoặc là trộm cướp không chừng. Chớ muối, thì ai ai cũng cần dùng mà không có gây cái « tai hại » như rượu, vậy mà thuế rượu được giảm dân cũng mừng, thì đến khi thuế muối được hạ, sự mừng vui ấy biết sao mà nói cho cùng được.

Trong lá đơn thỉnh-cầu trên đây, hai chục vị ký tên ấy có mong quí vị hội-đồng Quản-hạt, Thương-Mải, Canh-nông và Địa-hạt giúp cho. Chúng tôi tưởng quí ngài là dân-biểu, thì quí ngài không bao giờ bỏ qua, vì đó là phận-sự của quí ngài vậy. Thứ nữa, hai chục vị ấy yêu cầu các báo tháp hơi giùm để cho sự thỉnh-cầu nầy được kết-quả, tôi tưởng các bạn đồng-nghiệp đều vui lòng lắm vậy.

Cao-thượng-Thanh

Nghị-định mới

để hạn-chế xe cộ chạy trong địa-phương Saigon-Cholon

Quan Thống đốc Nam-kỳ có phái một ban ủy viên để xem xét cách sửa đổi nghị định cũ về sự xe cộ châu-lưu trong địa phương Saigon-Cholon, đặng để bổn thảo lên ngài phê chuẩn. Ban ủy-viên nầy do ông Rivoal chủ tọa đã làm xong công việc rồi. Trong bổn thảo có yêu cầu sửa đổi mấy khoản sau nầy.

Khoản thứ nhứt. — *Xe cộ đặng phép chạy mau thế nào?*

Xe chạy địa-phương đặng chạy 30 cây số mỗi giờ (hồi trước 15km). Còn mấy đường có để bản thì xe đặng chạy tới 40 cây số mỗi giờ.

Khoản thứ nhì. — *Cách dùng kèn.*

Lúc gần tới mấy ngã đường tréo (croisement) đặng bóp kèn một có một tiếng vẫn mà thôi chớ không đặng bóp kèn ba lần như hồi trước nữa. Quá 10 giờ tối không đặng dùng kèn nữa.

Khoản thứ ba. — *Xe kéo tay.*

Hai gọng xe cách khoản không ặng quá 8 tất. Kỳ một năm chủ xe phải sửa xe lại cho y theo thước tất nầy.

Khoản thứ tư. — *Thắng.*

(Coi tiếp trương nhì)

Có quá vậy chăng?

Mèo đẻ ra chuột

Ngày 5 Avril tại nhà M. Năm-Sa ở tại vàm Bà-Viễn, làng An-hữu (Mytho) có con mèo cái đẻ ra ba con, 2 con mèo con và 1 một con chuột.

Con chuột nầy cũng giống như chuột cống, nhưng cái đuôi nó lại lớn và giống đuôi mèo. Mèo mẹ cũng tưng tiêu cho bú mớm coi bộ nó thương con chuột nầy hơn 2 con mèo con kia, hễ ai đem dời chỗ khác thì mèo mẹ theo kiếm tận nơi rồi liền tha về ổ.

Hiện nay con chuột có đuôi mèo nầy vẫn mạnh khoẻ như thường. Người ta đến coi củng đông.

Tuy tin đồn đải như vậy, chớ sự thật theo khoa-học, không khi nào mèo đẻ chuột là hai giống khác nhau, mà lại trời sanh bản-tính rất thù nhau, như chúng ta chưa hề thấy cọp đẻ ra người bao giờ. Một điều chúng ta nên chú ý đến là con mèo ấy có lẽ vì tàn tật từ trong bụng mẹ, đầu méo, mỏ dài tương tợ như hình chuột. Thử xem hàm răn của nó thì thấy khác xa hơn răn chuột. Chuột có răn như thỏ để mà cạp còn mèo có răn nhọn và bén để xé thịt.

Tin vắn

Chắc độc-giả còn nhớ vụ ám-sát vua Yougoslavie và ngoại-tướng Pháp hồi tháng Octobre 1934 rồi tại Marseille.

Vụ ấy, sau khi điều-tra rồi, bắt được ba tên dân Croates.

∴

Ba tên ấy là Kitchil, Raitch và Krajmio

Chúng đã bị ra tòa thẩm-án Aix-en-Provence rồi. Tòa xét chúng có tội, nên lại cho giam trở về khám Aix nữa.

∴

Cái nạn mất thơ mất báo xảy ra ở thôn quê thường lắm. Các bạn đồng-nghiệp vẫn kêu nài luôn, nhứt là bạn đồng-nghiệp Tân-văn.

Như vậy mà cũng không thấy giứt nạn.

∴

Mới đây, có một vị độc-giả ở Soctrăng làng Mỹ-phước viết thơ về cho hay rằng đã gởi cho bổn-báo nhiều bài vở và có đính cò theo. Thế mà mất luôn.

Có lẽ một kẻ nào ở đó lén xé bài coi và ăn cắp cò. vậy xin sở Bưu-điện điều-tra cho.

∴

Chiếc tàu binh « Primauguet » đã tới Tourane ngày hôm qua. Ông Richard, Phó đề-đốc thủy sư, cai quản đạo binh thủy ở Viễn-đông đặng Công-sứ Valette đến tiếp rước tử tế.

Ông Richard và các quan tùy tùng vô tới Huế hồi 5 giờ chiều.

∴

Tối lại, có thiết ra một tiệc lớn tại dinh Công-sứ Huế đặng đải quan Phó đề đốc Richard và các quan tùy tùng của ngài. Có đến dự tiệc Vua Bảo-Đại và Hoàng hậu.

Đêm ấy ông Richard và quan tùy tùng ở tại dinh quan Khâm-sứ Graffeuil.

∴

Trên dảy núi Alpes ở biên giới Pháp, có ấy ra vụ tai-nạn rất thảm-kịch.

Năm người lính leo núi kiếm 2 người bạn đau ở trong một cái đồn cất cheo leo trên núi cao.

Năm người nầy đi nửa đường đều bị tuyết đóng trên đầu núi Alpes lăn xuống, chôn mất hết.

Một toán người lại đó cứu cấp, cũng bị tuyết đè chết hết 2 mạng nữa.

∴

Liên-đoàn của những người trồng cao-su đã nhóm hôm qua xét việc hội xong rồi cử ban trị-sự mới. Ông Guillemet được bầu làm hội-trưởng.

∴

Nghe tin rằng ông trạng sư Gallet đến ngày thứ 6 nầy thì đáp tàu qua Sài gòn.

Người có ý qua đây đặng vận động tranh cử thân-sĩ Nam kỳ chăng.

∴

Theo lời người ta nói thì tên đội xếp Quintin lúc đi săn bắn trong rừng ở Banméthuột, bị cọp nhảy [illegible].

Phải quấy

— Nầy anh, ngồi mà nghỉ lại việc đời thật là nhiều nổi éo le, trong xã hội ta ngày nay cái phong-trào phụ-nữ giải phóng nó đã sôi nổi lên bồng bồng bột bột, không biết tới đâu là bờ là bến; càng ngày họ càng vượt lên cao, cứ nhảy phóng tới hoài không ai có tài nào mà cấm chỉ họ cho nổi được. Nhưng có điều mình thấy mà hóa tức cười, có chuyện mình nghe mà bồi hồi phát giận

Như tôi đã nói với anh trong mấy số báo trước, về cái lối y-phục của họ xài theo cái « mốt » tân-thời, thì đầu họ có chê cái lối xưa dài quá lược thược, mà họ chế lại ngắn bớt, mặc coi cho gọn, thì thâu lên cho tới đầu gối là cùng, cái nầy tôi thấy có nhiều cô, mặc áo sao ngắn quá, cao hơn trên đầu gối trót gang; vậy thì hay hơn là họ bận áo bà-ba, chớ bận cái « mốt » áo dài gì mà dị-ôn quá vậy coi sao cho được.

— Họ bận theo cái « mốt » đó đặng có nhảy đầm cho gọn chớ gì. Bởi vậy cái đầu tóc họ cũng không còn bới theo cái lối thả đều; là họ sợ chừng họ nhảy đầm, rồi cái đầu tóc nó cũng xẹp xẹ, nhảy xuống nhảy lên, trông ra bất nhả lắm. Biết đâu chừng một ngày kia họ sẽ hè nhau mà cúp bom-bê hết thảy, mới là ngộ chớ.

— Nếu được như vậy thì không những là họ đã giúp được cho mấy tiệm may với mấy tiệm giày làm ăn phát đạt mà thôi, mà họ lại còn giúp thêm được cho chị em bên phe phụ nữ của họ một nghề sanh-nhai rất dễ dàng là khác nữa.

— Anh nói chơi hay nói giả-ngộ vậy? Chớ theo ý tôi thì, hễ họ cúp tóc hết đây rồi thì tiệm bán nón được nhờ, mà tiệm bán dù lại bị hại; hễ bên nầy bồi thì bên kia lở, như hai bên bờ sông ở miền trên vậy, chớ có bổ ích gì cho ai ở đâu mà anh nói thế?

— Ấy là tại anh không xét kỹ, chớ anh xét cho ra rồi thì anh cũng thấy rỏ như tôi; mà thôi, để tôi nói cho anh nghe. Hễ ngày nào mà họ hè nhau cúp tóc rắc rắc hết thảy rồi, thì chừng ấy họ lại phải ăn mặc cho đúng « mốt » đối với cái đầu tóc cúp bom-bê đó thì phải mặc cái lối áo tân-thời, có rần có ri, có tòng có tụi, coi mới được chớ; nay hàng màu xanh, mai hàng màu đỏ, phải ăn mặc cho cực kỳ rần-rực, mới phải mặt phụ-nữ tân-thời. Thì ra mấy cái tiệm may cũng phải nương theo cái thời-gian đua nhau tìm ra nhiều kiểu nhiều cách mới lạ hơn hết mà may cho vừa ý các bà các cô, hễ chế ra được cái kiểu áo nào cho có kỳ có vị, có mồng có mỏ, có

Du-nhiên Tử *Ký thuật*.

Coi tiếp trương nhì

HỘI-NGHỊ THUỘC-ĐỊA SẼ BẾ-MẠC VÀO NGÀY THỨ BẢY

Hôm qua, hội-nghị thuộc-địa nhóm phiên công. khai, đã nhận các khoản kết-luận của đại-ban Ủy-viên. Uỷ-ban nầy do ông de Waren làm chủ-tịch

Hội-nghị còn nhóm một phiên chót bữa nay nữa, cốt xét các khoản kết-luận của Uỷ-ban kinh tế. Còn phiên bế-mạc sẽ nhóm tại thượng-nghị-viện.

Phiên nhóm nầy có ông Rollin, ông Sarraut và ông Gignoux dự vào. Ông Sarraut là phó nghị-trưởng thứ nhứt, ông Gignoux là tổng từ-hàn của hội-nghị.

Để coi kết-quả ra làm sao?

Có tin chánh-thức rồi

Bữa thứ tư 24 avril Hội-đồng quản-hạt nhóm

Cách đây mấy kỳ báo, chúng tôi có đăng tin rằng không chừng đến ngày 24 avril hội-đồng quản-hạt sẽ nhóm. Nay có tin chánh thức như vầy:

Hội đồng quản-hạt sẽ nhóm vào 4 giờ chiều thứ tư 24 avril để cử ban trị-sự. Dưới đây là tờ mời nhóm:

Nghị-định của quan Thống-đốc Namkỳ ngày 8 avril 1935, mời hội-đồng quản-hạt nhóm phiên bất thường vào 4 giờ chiều ngày 24 avril. Hạn nhóm một ngày.

Chương-trình nghị-sự như vầy:

1. Cử ban trị-sự;
2. Cử các ủy-ban và phái đại-biểu dự vào mấy hội-nghị khác.
3. Cử ban ủy-viên thường trực của Hội-đồng quản-hạt.

∴

Xin nhắc lại rằng Hội-đồng quản-hạt tây nam kỳ nầy là:

MM. Ardin, Ballous, Bataille, Biaille de Langibaudière, de Lachevrotière, Guillemet, Combot, Lamorte, Lefebvre, Neumann

MM. Bùi-quang-Chiêu, Nguyễn-phan Long Lê-quang Liêm dit Bảy, Nguyễn-tấn-Dược, Trần-văn-Khá, Huỳnh-ngọc-Nhuận, Võ hà-Trị, Huỳnh-văn-Chín, Trương-công Thuận, Trần-trinh-Huy.

Vì con quỉ dâm nó dục quấy nên ông Đời lấy dao thiêng đức ngọc-hành

Lúc 7 giờ mai ngày 9 Avril, ở làng Trường-lộc có chở ra nhà thương Thủ đức một ông già, máu me chảy tràn trụa cả mình. Xem tình trạng ghê gớm mà bắt rùng mình, sốt dạ. Mấy thầy điều dưỡng ở nhà thương Thuduc lấy hết tâm trí mà cứu chữa ông, nhưng ông không lại tỉnh và chỗ vít máu cứ rịnh rịnh chảy hoài, bèn tức tốc chở ông lại nhà thương Bachiêu đặng quan thầy cứu chữa.

Tại sao mà ông cắt đức ngọc-hành?

Ông Phan văn Đời năm nay 57 tuổi ở làng Trường lộc Giađinh. Hồi trước, ông cũng có ra làm làng một ít lâu rồi ông xin nghỉ. Ông có 7 người con: 3 trai, 4 gái, thảy đều có vợ có chồng hết mà ở chung cùng nhau một nhà.

Ông nay đã già rồi nên ông quyết quên cả mùi trần, ngày đêm ông cứ ăn chay lạy Phật.

Nhưng than ôi! rất dỗi là Phật mà còn phải mang nạn tám huống chi người đời sao khỏi tai ba. Ông Ph. v. Đời hễ mỗi lần thấy dâu của ông đang làm lụng ở dưới bếp thì ông phát động tình cà-rà theo dâu hoài.

Ông đứng vào tình-cảnh khó khăn quá, lương tâm không đủ tự lực mà đè nén lòng dục động của ông.

Ông quyết dùng con dao bén mà cắt đức cái vật ác-nghiệt của ông.

Nên sớm mai ngày 9 Avril, con trai ông thấy ông đang lui cui mài con dao nhỏ bửa cao thiệt bén, bèn hỏi ông:

— Tía mài dao chi mà sớm quá vậy?

— Tao mài chớ để nó lục nhách bửa cao không được — Ông trả lời!

Đến 7 giờ, mấy người con nghe trong buồng có tiếng rên xiết, vậy dụa một chút rồi êm lặng. Con và dâu chạy vào coi thì thấy ông đã cắt đức ngọc-hành, ông nằm mê mang trên một vủng máu.

Ông bây giờ còn nằm ở nhà thương Bachiêu, bịnh tình ông coi rất ngặt nghèo. Không biết ông có qua khỏi hay không?

Đáng khen thay cho ông Phan-văn Đời.

Ngón ngoại-giao của người Tàu không được lịch-sự

Lý-Hồng-Chương thả gà ri trong Quốc-vương-phủ bên Pháp và xin chó của ông hoàng Hồngmao để ăn thịt.

Không nói, chắc ai cũng biết nước Tàu văn-minh trước hết. Họ văn-minh thiệt, nhưng hình như giống tôm vậy, nghĩa là văn-minh bản lùi. Bao nhiêu cái hay, cái giỏi đều bị chúng cướp hết chỉ còn cái dỡ và thói ăn ở dơ bẩn, thì con cháu ông Huỳnh-đế chiếm giải quán quân, không nước nào qua mặt nổi.

Không phải nói tới hạng con trời ở mấy tiệm nước, tiệm mì ở trần, quần cụt, phơi rúng tối ngày đâu.

Tôi nói đám thượng-lưu của họ kia, họ coi cái khạc nhổ là sự thường, họ còn làm nhiều việc chướng đời, có ít chuyện dị dợm mà hay, hay tôi xin biên ra đây, chắc độc-giả không khỏi ninh cười được.

∴

Một người khách Âu-tây lau nước miếng cho nhà ngoại-giao Tàu

Khi ông tổ Cách-mạng nước Tàu còn sống tức là Tôn trung-Sơn, có một lần cùng các bạn đồng-chí đáp tàu sang qua Paris có « việc quốc-sự ». Mấy ông đi hạng nhứt. Hạng ấy, bao giờ cũng có nhiều người sang trọng. thế mà khi dùng cơm chung trong một gian phòng tối tân, thì mấy ông khạc đàm nhổ tung ra trước mặt các khách cùng ăn một bàn với mấy ông. Nhứt là người Âu-châu họ lấy làm gớm-ghiết những lối khạc nhổ khả ố ấy lắm, nên có một người Pháp lật-đật rút một cái mù-soa bằng lụa, cuối xuống lau « cục ngọc » của ông trời con vừa nhả ra đó; rồi vứt luôn cả cái khăn xuống biển.

Ông Tôn-trung-Sơn phải ra xin lỗi các khách-quan và xin nhận lỗi của ông bạn làm.

Khi trở về nước, họ Tôn viết sách trách các bạn thượng-lưu ở Trung-hoa, khuyên phải chừa cái thói khạc nhổ đi và phải giữ cách lịch-sự lúc mình gần gủi với người ngoại-quốc. Ông nhắc chuyện trên đây và nói họ ném cái khăn xuống biển, tức là họ dạy ta ăn ở lịch-sự vậy.

∴

Lý-hồng-Chương đi sứ qua Pháp và Anh

Lại còn chuyện nầy nữa mới dị dợm khả ố và có ảnh-hưởng không hay cho quốc-thể của nước Tàu biết mấy. Ấy là ông tể-tướng của Tàu Lý-hồng-Chương, trong lúc thọ mạng bà Tây thá-hậu đi sứ qua Pháp và Anh vậy.

Khi ông qua tới Paris được nước Pháp tiếp đải trọng hậu, để cho sứ thần ta ngụ tại Quốc-vương-phủ (Tuileries).

Lúc ra đi, Lý có đem theo một giỏ gà ri tục kêu là gà ác, vì Lý ưa gà ri nấu thuốc bắc ăn bổ

Quốc-vương-phủ (Tuileries) là chỗ để tiếp đải các vị tể-tướng danh-giá, nhưng ông «trời con» ta tưởng là khách sạn như bên Tàu hay sao thì không, rõ lại thả bầy gà ra ỉa cùng hết trong đền. Mấy chú theo hầu Lý lại mua lúa cho gà ăn, dơ bẩn cũng như chuồng gà vậy. Quốc-vương phủ đẹp để, mỹ lệ biết bao, thế mà ông trời con ở không bao lâu, lại biến ra cái chuồng gà mới lạ chớ. Khi Lý sứ-thần ta từ giả Paris qua Luân-đôn còn để lại cái kỷ-niệm lâu dài là đống phân gà cân được ít ki-lô. Sau có người Pháp viết sách nhắc đến để chế-nhạo, mà đó cũng là một sự lưu truyền vậy.

Làm được một việc ở Paris mà không ai làm được, khi sang tới Londres nhà vua giao cho ông hoàng Wesminter tiếp đải Lý rất hậu. Lý giao-thiệp với ông hoàng Wesminter rất là thân-mật. Lúc từ giả ra về, Lý nài xin ông hoàng một con chó săn. Nên biết rằng nội thành Londres chỉ có ông hoàng Wesminter có chó săn đẹp nhứt, giá mỗi con đến 1000 đồng anh-kim. Thuở đó nước Anh đương mua lòng nước Tàu nên ông hoàng phải nhậm lời mà cho Lý con chó rất yêu quí của ông; khi cho, ông hết lời căn dặn Lý nên thương con chó như thương con, và phải viết thơ cho ông hay con chó được mạnh giỏi thế nào. Lý nhận lời.

Khi về bái mạng nhà vua xong rồi, Lý trở về tư-phủ mời các quan tới rất nhiều, làm thịt con chó đãi các quan ăn một bữa rất ngon lành.

Hai tháng sau, Lý được thơ ông hoàng Wesmınter viếng an Lý và hỏi thăm con chó. Thì Lý trả lời một cách tự-nhiên rằng: Đã làm thịt ăn rồi. Ông hoàng được tin đau đớn khóc lóc thương tiếc con chó vô cùng. Ông viết sách « chơi » người Tàu thậm tệ (vì hay ăn thịt chó). Câu cuối cùng của ông nói: Con chó không nên làm bạn với người Tàu.

Đám thượng-lưu của họ làm nhiều chuyện quái gở mà coi như thường.

Thân-Công.
(Còn nữa).

Án mạng cũ trên rừng

Hai tên Mọi ám-sát ông Morère đã bị bắt

Chắc độc-giả còn nhớ vụ ông Morère bị ám-sát trên núi Bà-Rá hồi cuối năm 1933 rồi.

Lúc ấy, ông Morère đi coi làm đường, giữa đường ngồi nghỉ, bị bọn Mọi bắn tên phải chết lập tức. Sau khi ấy, nhà chức-trách tìm bắt bọn hung thủ, nhưng chúng vẫn cao bay xa chạy. Ông Escazeaux lên đó thế cho ông Morère đã tận tâm tìm bọn sát-nhơn.

Hôm 2 Avril rồi, ông Luciani dẫn linh đi tuần trong rừng, tới gần Dakriap thì gặp được hai tên Mọi đã dự vào vụ giết ông Morère, chúng bị bắt và đã thú nhận cả.

Ông Luciani bắt được vụ nầy là nhờ nhìn những món đồ của vợ chồng ông Morère mà chúng đã cướp mấy lúc nay. Ông còn lo tìm riết tới để bắt cho hết bọn ấy. Còn hai tên bị bắt đã giải về Biên-hòa.

Rượu hiệu DUBONNET

Rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Trong gia tộc giờ uống rượu **DUBONNET** thì trước giờ ăn cơm một khắc đồng hồ

ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN

Compagnie Optorg — ROBIN

Phải quấy

(Coi tiếp trương nhứt)

tà có tại, mặc vào xem như phụ nữ lộn, như rồng bay, cho là đời hưu hết là được. Hễ may làm sao cho đúng « mốt » cho hợp nhân các bà, thì tiệm ấy tất nhiên phải đắc mối hàng, có lo chi là nghề buôn bán của mình mà không phát đạt. Còn mấy tiệm đóng giày, cũng phải coi theo thời-gian mà chế kiểu, phải đóng cái gót cho cao lên một tí nữa, có ít nào cũng cho được 2 tấc bề cao ; vì cái trình-độ của các bà các cô đã cao quá đi rồi, thì khái đóng cái gót giầy lên cho tuyệt cao, mới là đúng «mốt» mới thích hợp thời-nghi ; thì ra giầy bán mới chạy, hễ giầy bán chạy thì tức nhiên cửa hàng cũng phải phát đạt ; chớ có lạ gì.

— Ấy là anh nói cho quá, chớ cái gót giầy có cao nào cũng tối 6, 7 phân lấy đã là quá rồi, chớ cao cho tới hai tấc thì đi thế nào chế được ?

— Sao lại đi không được, hễ cái trình-độ của các bà đã cao rồi, thì cái gót giầy bao cao lại đi không được, anh khéo lo thì thôi đa.

— Anh nói rồi đây họ lại còn giếp thêm được cho chị em bên phe phụ nữ của họ một nghề sanh-nhai nữa, mà là nghề gì ở đâu, anh hãy vui miệng nói luôn nghe chơi có được không ?

— Việc gì mà không được, mình nói chuyện Phải quấy mà nghe, sợ ai mà ngăn ngại. "hi cô lạ gì, hễ ngày nay các bà họ bẻ nhau mà hớt tóc bom-bê đây rồi, thì mỗi tháng mấy bà phải cần thợ hớt tóc sửa lại có ít nữa cũng là 4 lần, mỗi tuần một lần. Nếu mấy cái tiệm hớt tóc (coiffure) đàn-bà, thì họ cũng còn có chỗ rỉ hầm một chút ; chớ chỉ mà tiệm hớt tóc toàn là đàn-bà con-gái, thì đắc biết đường nào. ! Thôi, nay cũng trưa quá rồi, đề mai tôi sẽ nói hết để anh nghe cho rõ.

« Importante Société recherche Compradores et « Représentants sérieux à la « commission pour chaque « province du Sud Indochinois. Gains immédiats assurés. Références exigé s. « — Ecrire au Journal ».

Giúp ích cho người, thành ra làm lợi cho mình.

1$ mua giấy số, lành được 1000$, mà không lâu đâu, ngày 8 Mai nầy đây.

Ngày nay

NHỚ ĐỌC ở trương 5

Phụ trương văn-chương

Chợ phiên ở Cholon

Ai muốn vui ?
Ai muốn thấy việc lạ ?
Ai muốn làm nghĩa ?

Nên đến giang hàng học sanh trong hội-chợ bán đồ cũ Cholon ?

Đặng đến đáp thạnh tình quí bà, quí ông đối với việc giúp học sanh Annam nghèo bên Pháp, chúng tôi cố sức bày nhiều cuộc vui, nào khiêu vũ, phát đồ chơi, xổ số, đua ngựa, văn văn...

Tối thứ năm và thứ bảy, chúng tôi định lồ chức một cuộc khiêu vũ có phát nhiều phần thưởng qui giá.

Ai là người ham làm việc công ích ?

Ai là người hâm mộ khiêu vũ ?

Nên đến chơng, kiến cuộc vui nầy :

Trước giúp tiền cho học sanh nghèo Annam học thành tài, sau mua vui.

Bỏ tiền mua vui, lại làm được một việc nghĩa, cơ hội ít có, Chớ nên bỏ qua !

Ban trị sự cứu tế học sanh nghèo bên Pháp.

Xem qua cuộc hội-chợ Cholon

Các bào quốc-âm đã chỉ rõ cho độc-giả biết những sự ích lợi và quan hệ của hội-chợ bán đồ hạ giá tại sân quần Philippe Renault Cholon.

Nhiều người đi hội chợ Braderie về phàn nàn rằng đề chỉ là một phiên nhóm chợ (Kermesse) cũng như các chợ phiên đã lập tại Saigon. Ban Trị-sự xin trả lời rằng : vì nhiều nhà thương gia, phần đông là thương gia khách trú, chưa được thấm hiểu ý nghĩa của hội-chợ ấy chỉ lập ra hầu giúp ích cho họ. Bởi vậy có nhiều nhà buôn mướn gian hàng rồi lại nhác nhát, không chịu chưng hàng hóa định để bán rẻ.

Sau cuộc kết quả đặc biệt của đêm đầu, mấy nhà thương mất ấy lại trở lại rất đông mà sắp đặc cuộc mua bán. Bởi vậy qua đêm thứ hai, có nhiều người mua được đồ hết sức rẻ. Mà thật cũng lấy làm tiếc cho nhiều nhà buôn làm quảng cáo không khéo hầu cho người ta biết minh bán rẻ. Tại gian hàng P. Canavaggio, đồ hết sức tốt chỉ bán có một phần tư giá thường, còn nhiều gian hàng khác nữa cũng vui lòng mua bán theo giá rẻ đặc biệt.

Xin mời qui khách đi hội chợ viếng kỹ cang các gian hàng, hỏi thăm giá cả đồ chưng bán, các thương gia sẽ vui lòng tiếp đãi cả các món hàng chưng bán.

Ngoài ra, nhiều người phàn nàn vì buổi nhiều và có thể tránh được. Ban Trị-sự cũng nhận lỗi lời trách ấy. Vả lại ăn chỉ của hội chợ, nên không phải lo làm vừa lòng khách viếng chợ thì là gì ?

Ngày khai mạc, cuộc tổ chức đã sắp đặc sẵn sàng hết, nhưng mấy viên kiểm soát cũng còn phải sửa đổi một hai sự khuyết đề m. Các qui khách đi viếng chợ kỳ nầy sẽ khỏi lo buội bộm, khỏi lo về chuyện mua giấy vô cửa, vân vân. Tóm lại là qui khách sẽ được vừa lòng.

Vì nhứng lẽ ấy nên hôm chiều chúa-nhựt hội chợ có phần thưa chút ít. Luôn đó xin nhắc nhở các viên phòng sự về lối phòng định số người xem hội chợ. Trong các bài đăng báo, thấy ước độ số người vô cửa được 10.000 người. Thật ra sự phòng định số người ta trong một chỗ đó hỏi như vậy thì khá lầm. hoặc không thể định đăng, hoặc có thể một lầm hai. Như bữa khai mạc hội-chợ, coi số giấy đã bán ra, thì số người vô cửa đặng 20 000 vì số liền thâu vô đặng trết 2 000 $ và biên đặng 1 700 cái xe hơi chạy vòng theo bồn t'ôn trước cửa vô sân quần Renault. Theo hai con số ấy đư biết rằng hội-chợ đăng kết quả mỹ mãng và bạn trị-sự hết lòng cảm ơn tất cả liệt vị qui khách.

Nhờ các báo kêu ca cổ vô giùm mới đăng cái kết-quả như vậy và muốn đền đáp thạnh tình qui vị, nên ban Trị-sự không nài hao tốn.

Thứ năm 9 giờ tối các cuộc vui lại có phần đặc-sắc hơn và có lẽ chưa hề bao giờ có trong xứ Nam-kỳ.

Tối thứ năm sẽ có cuộc tranh tài đấu sức của các đào kép Annam và Tàu. Xin hỏi có bao nhiêu người ở Saigon đặng thưởng thức những lối trang sức của đào kép trong xứ ? Có lẽ phần đông ai ai cũng vui lòng được mục kích những xiêm y rực rỡ dưới ánh sáng của mấy ngọn đèn rọi trên mặt cái cầu mống. Sẽ có người đàng ông truyền thạnh mà cật nghĩa sắc phục nào nữ điệu hát nào, kẻ đã lại có mặt bạn hát danh tiếng biểu diễn mỗi lớp tuồng giặc.

Sau một cuộc đốt pháo bông rất huê-mỹ, ban trị-sự sẽ tuyển chọn một cô đào hát Annam đẹp hơn hết trong kịch giới Nam kỳ và một người ca nhi Huế-kiểu xinh xắng và trang sức điệm-lệ hơn hết tại Cholon.

Ai-tín

Bổn - báo hay tin chẳng lành : cậu Hồ - văn - Trí, học - sanh bên Pháp về xứ 8 tháng nay, mới từ trần hồm 10 avril tại biệt - xá của ông thân cậu là ông Hồ - văn-Phụng ở Chợlớn mới.

Cậu hưởng dương được 31 năm. Lễ an táng sẽ cử-hành vào ngày 14 avril, đúng 7 giờ sáng.

Bổn báo đồng-nhơn có lời phân ưu cùng ông Hồ - văn - Phụng và tang-gia và cầu chúc cho hương hồn cậu Hồ-văn-Trí sớm được an vui nơi miền cực lạc.

L. T. T. V.

Dầu đu đủ để dùng dầu máy và dầu xỏ

M. Trương-văn-Bền, chủ hãng savon Việt-Nam mới tiêm được cách chế dầu đu đủ để chạy máy bay, máy tàu và xe hơi và để dùng xăng xê rất tốt và hiệu nghiệm.

M. Bền có chịu giao dầu xê cho các sở nhà-thương của nhà-nước (Dépôt Central de Médicaments de l'Assistance médicale).

Dầu nầy theo lẽ thí nghiệm nhà nước (Laboratoire de Chimie du Gouvernement) số 5339 ngày 22 Janvier 1935 chứng rằng đặng xỏ tốt lắm và chế máy cũng tốt.

Dầu nầy bán giá rẻ lắm, chai lớn 0$70, chai 1/4 litre : 0$30 và chai nhỏ 30 gr. : 0$10. Có bán tại các nhà đại-lý savon Việt-Nam.

Đêm hát đặt biệt

Nghe tin chắc chắn rằng tối thứ bảy nhằm 13 Avril qui thầu làm việc lại Thudaumot có cổ động một đêm hát lại rạp mới (Nam-Trung) để giúp cho hội Tương - tế Thudaumot và hội Lương-hữu tương Giáo-huấn.

Sẽ diễn hai thứ tuồng

Xuất đầu : Tuồng dồn (partie comique)

Xuất sau : Mộc-Quế Anh đương cây (hát bộ)

Cuộc hát nầy đều do mấy thầy đóng trò về tuồng dồn. Có lẽ qui vị cũng nghe tiếng đồn rằng thầy hai Kỳ và thầy tám Thủ rất đặc sắc trong điệu dồn về hạng tài tử. Đã vậy hai thầy lại còn thủ hai vai rất gay cấn trong tuồng hát bộ (Mộc-Quế-Anh đương cây). Tuồng qui ông qui bà cùng anh em chị em trong tỉnh chẳng lẽ bỏ qua dịp nầy « có một không hai ».

Đêm thứ bảy 13 tây lại là đêm trăng thanh gió mát và cũng một dịp mua vui làm nghĩa mà có bác anh em chị em đã giàu lòng từ thiện thì có mấy ai lắc chi mà chẳng đến vào giúp cho hai hội Tương Tế và Lương-Hữu tương Giáo-huấn lại tỉnh.

N. H. V.

Tại sao đau đớn ?

Khi nào ông có thể tránh sự đau đớn ấy một cách vô hại ?

Ở đời ai đâu khoe khoang rằng không bao giờ mình bị cực lòng trong công việc làm hay bối rối trong những cuộc giải trí vì bởi một vài sự đau đớn trái thời nổi lên bất thình lình như sự nhức đầu một phía mà thôi, sự đau răng nhức răng, bịnh đau gân cốt, bịnh nhức mình mẩy...

Những chứng nhức đầu, nhức đầu một phía mà thôi, có thể gây ra bởi tại mình làm việc bằng trí não quá sức, bởi tại sự buồn rầu, sự thức khuya, sự thất thường, thay đổi thời tiết không thì cũng sự thay đổi ăn tính thường hay xảy ra dưới gầm trời nầy.

Những chứng đau nhức răng thường thường là cái triệu-chứng báo tin cho ta biết rằng : miệng ta, cách đây đã lâu, có đam đến cho người thợ trồng răng coi, nhưng những chứng ấy cũng có thể gây đến rất thình lình nguy nan khi mới nhổ răng nữa.

Những chứng đau gân cốt, nhức mình mẩy, ghy ra bởi sự khí chất thuộc về những cái lắc léo.

Nó nhiều thứ biết bao !

Vậy ông nên nhớ rằng :

Thuốc Aspirine « Usines du Rhône » là một món thuốc chuyên trị các chứng bịnh đau đớn ấy, sạch mỗi lần hoặc 1 hoặc 2 viên cũng được. Chẳng những nó sẽ làm cho nhẹ sự đau đớn mà lại còn sửa đổi luôn cả cơ thể nữa.

Thuốc Aspirine « Usine du Rhône », hiệu thuốc đại danh của nước Pháp. Bao bằng «nhôm» có bốn viên. Ống bằng «nhôm» có hai chục viên. Hộp mười viên ?

Trong các được-phòng đều có

NÊN BIẾT !!!

Restaurant HUẾ-KỲ ở tại (Nhựt bả hồ) Cholon

Bữa hiện hàng ngày, hàng đêm đều có bán cơm Khách trú đủ các thứ đồ ăn Tàu, sớm mai 9 giờ cho đến 3 giờ khuya đều có bán đồ ăn gia-vị, trà, rượu có đủ thứ. lại qui khách muốn vui kêu điểm xâm (chanteuse) đến đờn ca xướng hát, biết luận giỏi nào đều kêu được cả, bồn hiệu có phòng riêng tạch sẽ và có vệ-sinh theo cách kim-thời, có quạt máy (Ventilateur plafond ou portatif), số người thông ngôn và boy tiếp rước rất ân cần tử-tế vui-vẻ, như có đặc đồ ăn đem về nhà cũng sẵng lòng, hay là đến tới nhà nấu cũng đặng khéo cũng là ít xử xa. Vậy xin mời qui ông qui bà trước đến mua vui, sau thử đồ ăn của bồn hiệu đều rẻ hơn các nơi và ngon ! ngon ! ngon !

Restaurant Chinois HUẾ-KỲ.

N° 37, Rue D'Artisans -:- CHOLON

Nghị định mới hạn chế xe c

(Coi tiếp theo trương nhứt)

Xe remorque và xe thồ mộ phải có thằng phòng khi bất-trắc.

Khoản thứ năm. — *Xe cho mướn.*

Người cầm bánh xe cho mướn phải có ít nữa là 20 tuổi. Xe và thú vật để kéo xe phải đem lại Nhà nước xem xét mỗi kỳ sáu tháng.

Khoản thứ sáu. — *Người kéo xe kéo.*

Mấy người kéo xe kéo phải có giấy cần cước. Giấy ấy sẽ phát không, khỏi tốn tiền nếu người xin đặng ít nữa là 20 tuổi và phải có sức lực đã và không có mang bịnh truyền nhiễm và bịnh ngoài da.

Khoản thứ bảy. — Cấm xe « Cycle pousse » không đặng chạy trong địa-phương.

Bản ấy-viên yêu cầu :

Xin bắt xe thồ - mộ đóng thuốc bằng xe kéo.

Xin bắt xe đề cho mướn phải bảo-kê hết.

Cấm xe thồ - mộ và xe ngựa chạy trong mấy đường ở Saigon kể sau nầy : Boulevard Norodom — Mac Mahon — Boulevard de la Somme — mấy đường mé sông và đường Paul Blanchy.

TÂN-THỜI

Số 11, ngày thứ năm 11 Avril 1935

Ý-kiến T. T. : Cảnh hoa trước gió, *Luận thuyết :* Nước Việt-Nam năm 1935.

Phim thế-sự : Thế cùng vì nhơn.

Văn-học : Ảnh hưởng của thi — Văn-uyển v. v...

Chuyện ngắn dịr thi : Mình tâm bôn — Vì sai ? - Bốn mư mộng.

Phụ nữ : Xem gương phụ - nữ Finlande rồi gẫm lại mình — Ba vị anh hùng của nước Pháp hồ Cách-mạng.

Khoa học : Những bác sĩ trong thế-giới đang lo nghĩ hai việc mới lạ.

Điểu tra : Ăn mày giả thuốc phiện.

Kịch : Sen ! Đi mầu !

Còn nhiều bài hay, hình đẹp đầy cả 24 trương.

XIN CHỖ LÀM

Một người cựu học-sanh sư-phạm Saigon, mới ra trường muốn xin một chỗ làm việc hoặc được kêu về nhà dạy trẻ em. —

Xin do nơi Bổn-Báo

Thuộc địa Nam-kỳ

SỞ QUẢN THỦ ĐỊA BỘ

PHÒNG VẤN tại BENTRE

Số 6077 tới số 7258 trong sổ thứ tự các cả h tức hành sự tôi kiếm.

Lời rao mở hội tra cứu về các quyền trực tiếp về điền thổ đã cước trong địa bộ cũ của làng Châu-Bình, tổng Bảo-Lộc (Bentre).

Quan quản thủ địa bộ tại Bến Tre cho nhơn dân hay rằng đã mở cuộc tra cứu, đặng chỉnh đốn các quyền trực tiếp đã cước trong địa bộ cũ của làng Châu-Bình, tổng Bảo-Lộc (Bentre).

Cuộc tra cứu ấy thi hành theo điều 348 của chỉ dụ ngày 21 tháng 7 Langsa năm 1925, mà điều chỉ dụ ngày 23 tháng mười một Langsa năm 1926 sửa lại, và sẽ mở luôn luôn trong một năm kể từ ngày của số nhựt báo công văn Nam-kỳ, có ấn hành lời rao nầy.

Những người nào nhà có cang dự đến thời có phép gởi các lời khai của mình đem là những lời cho quan quản thủ cho vững làm chắc chắn, hoặc đặng thêm cho đủ, hoặc đặng đối nại các khoản khai ra trong địa bộ và các tờ khác.

Lời khai nào hay là lời ngăn cấm nào gởi sau ngày mười một tháng tư tây năm một ngàn chín trăm ba mươi sáu thì sẽ chẳng đặng thâu chấp.

Tại Bentre ngày mư i một tháng tư tây năm một ngàn chín trăm ba mươi lăm.

Quan quản thủ địa bộ,

Ký tên : G. MAZOT.

MUỐN CHO KHỎE MẠNH

Thì phải phải bổ thận cho đều và làm cho tiêu được những chất béo. Mỗi viên thuốc grain de Vals uống trong buổi cơm tối sẽ làm mất các chất béo và khiến cho các cơ quan tiêu hóa cử động đều đặng.

HỘI VAN QUỐC TIẾT KIỆM

Hội nặc danh Pháp chuyên lập tư bổn dưới quyền kiểm soát của Quan Toàn-Quyền Đông-Pháp về hành vi của Hội trong Đông-Pháp

Vốn đã đóng tiết cả : 1.000.000 lượng bạc và 8 000 000 quan tiền Pháp

Hội Quán : 7 Avenue Edouard VII — Shanghai

Quản-Lý về Đông-Pháp : 26, Rue Chaigneau — Saigon

VÉ T. 2

Vốn $1.000,— mỗi tháng góp $8,— trong 10 năm là lâu

Vốn sẽ hồi lại sau 12 năm hay là kỳ cuộc xổ số mỗi tháng

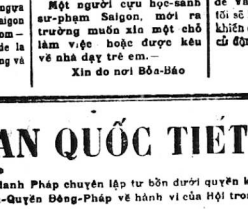

VÉ T. 5

Vốn $5.000,— mỗi tháng góp $8,— trong 15 năm là lâu

Vé nầy được dự 3 cuộc xổ số mỗi tháng :

a) 1 số hồi lại $5000,—
b) 1 số hồi lại $1000,—
c) 1 vé miễn góp $1000 — đổi cho vé trúng ra

Phần trúng số

4 hạng bộ trong 4637 hạng bộ.

Hôtel Splendide — Hanoi

Phần trúng số

a) 1 phần trong 20.000
b và c) 1 phần trong 3000

Tư sản của Hội Vạn-Quốc Tiết Kiệm

SỐ DỰ TRỮ cần dùng để lập tư bổn có thể hồi vốn mục đích các vé xuất ra trong cõi Đông-Pháp. . . . . $1.126.548,70 ngày 31-12-33

SỐ BẠC của Hội ở Đông-Pháp để bảo kiết số dự trữ trên đây. $1.146 687,19

Số nầy gồm trọn là bạc cho vay có thế bất động sẵng có bảo lợi tọa lạc trong Đông Pháp — Nhà Phố — vân vân...

LẠI NỮA HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM còn có đất nhà ở Đông-Pháp, cả thảy trị giá ước chừng . . . . . $ 400.000,—

Đó là một số bảo kiết phụ thêm cho người chủ vé

VÉ CỦA HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM PHÁT HÀNH RA TRONG XỨ ĐÔNG-PHÁP thì có vốn bảo kiết ở trong xứ ĐÔNG-PHÁP, nên là một cách tiết kiệm chắc chắn và có lợi.

HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM

HANOI	SAIGON	PNOMPENH
63, Đại-lộ Francis Garnier	26, Đường Chaigneau	94, Đường Galliéni

Chừng nào đứa trẻ đã lớn lên
Mà sữa không đủ cho nó dùng
Thì phải cho nó ăn bột sữa

NESTLE

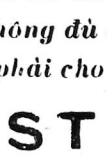

HIỆU

CON CHIM

là một thứ vật thực lành, bổ và dễ tiêu hóa

Hãng NESLTE số 35 đường Mac-Mahon có sách dạy nuôi dưỡng con nít chữ quốc ngữ của bác-sĩ VIDAL. Quí Bà qui Cô muốn dùng xin hỏi tại hãng sẽ gởi tặng.

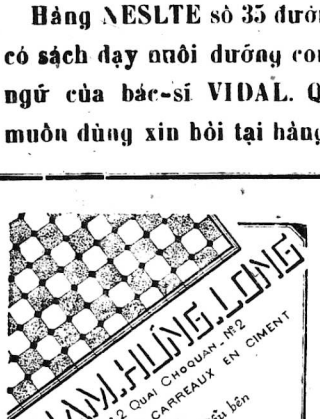

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE CARREAUX & MOSAÏQUES
Société d'Exploitation des Établissements

BROSSARD MOPIN

Kể nghiệp
Đáng lập từ năm 1909
số 3 đường Lucien Lacouture
CHODUI — SAIGON

Marque déposée

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng XI-MĂN đủ thứ màu và các vật dùng đều ở Pháp-quốc lại.
Xin mời qui vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm. Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới Bon-hiệu sẽ gởi cho.

Dây-thép đã tắc:
(*Adresse télégraphique:*)
MAGASIN — SAIGON

VÔ RA THONG THẢ
hãng ở đường L. Lacouture. — Chodui.
gần trại lính tập Ô-ma.

Một cuộc lễ Phước-thiện

Giúp trẻ em mồ-côi, con cốc nhà có khuê-bài Bắc-Đẩu Bội-Tinh và khuê-bài Nhà-Binh.

Ngày chúa nhựt 31 Mars, tại sân banh vườn ông Thượng sẽ có cuộc thể thao rất lo g trọng bày ra để giúp các trẻ em mồ côi con của nhà có khuê-bài Bắc-đẩu bội-tinh và khuê-bài Nhà-binh.

Tổng-cuộc banh trên và Tổng-cuộc thể-thao Nam kỳ sẽ giúp cho cuộc lễ nầy được kết quả mỹ mãn. Tổng-cuộc banh trên đang lo tổ-chức một trận banh trao đổi cho hội tuyển nhà-binh gặp hội tuyển cảo chiến tướng gởi Nam kỳ.

Trước trận banh nầy có nhiều cuộc thao diễn thể thao của Tổng-cuộc điền-kinh (Fédération d'Athlétisme) tổ-chức. Chương-trình còn nhiều cuộc tranh giải đáng để ý đó.

Nếu ai muốn thưởng thức sự thao-diễn thể thao thật hay thì nhớ tới ngày 31 Mars, hãy đến xem ở vườn ông Thượng.

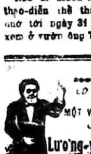

TARIF XE LOCATION
Mới in
Ba thứ tiếng:
Tây — Ang-lê — Annam
Giá mỗi cuốn 1$00
Trở bán mua
nhà in NGUYỄN-VĂN-CỦA
57 rue Lucien Lacouture — Saigon

CÂU CHUYỆN NGẮN

Một cách cám ơn

Tiếp theo

Cái miệng của bà cả làm cho thầy ban được một phiền thằng rất lớn. Tay thầy ra tiền ít. mỗi người thầy chỉ cho có bà đồng, nhưng ai cũng thì thầm phàn nàn bỏ thăm cho thầy ban Hoàng.

Đến ngày bỏ thăm, ông cả bao hết trơn mấy cái tiệm cơm mấy cái xe kéo (tức ấy xe hơi ở bên sông ngay chợ, qua không được nên từ chợ lên quận chỉ đi bằng xe kéo). Ông điện bỏ đã thật ngon, quân lấy chợ đồng sát vào cửa, — tức ấy là năm 1924 — ăn bành tô cổ, coi fermé, đi cứng, coi cũng oai lắm ngặt một nỗi chỉ còn có cái đầu tóc chỏ không thời ông cũng giống Tây hết bực! Hàm râu cả chết ngày thường bị bà cả dữ quá nên nó ngoặp hai bên khoé miệng, nay nhờ bà lấy dầu dừa vẻ! dầu hắt!, vuốt ngược nó lên nên coi quan lắm.

Khai thăm. Thăm thầy ban Hoàng được 537 lá, ông cả Sáng chỉ có ba chục tấm, trong đó có một tấm của ông và một tấm của ông bương Trắng.

Ôi thôi rồi! Hai mươi lăm ngàn đồng ban! Ông cả đỏ mặt hỏi! Hai cặp răn cả chết hàng-vi của ông, thấy ông thất cử, nên lấu lỉn nó ngay đơ ra rồi lại ngoặp xuống như cũ. Ông cả Sáng bước ra khỏi phòng khai thăm, mặt mày ủu-xâu, đi không muốn nổi. Người trên xe kéo, ông lấy khăn niêu đỏ ra lau mồ hôi và luôn hai giọt nước mắt... Vườn, đất! Ôi! tiêu hết rồi! Trông gì gỡ vốn lại được nữa? Còn rầu một nỗi: tuất cử đây vẻ chẳn bà cả dẫu lộn, vô xuống chịu đói sao cho thấu?.....

Chừng cai tổng ơi!...là thức cai tổng!.....

.....

Ông cả về nhà nằm liền nằm nán ngày, dậy không nổi, chẳng biết ông bị bà đánh hay là buồn thất cử. Phần bà, bây giờ lại còn đề bằng mười lần trước. Không biết rồi đây bà có cái luật bắt tá - điền đi ngang nhà bà phải cúi xuống lạy ba lạy rồi đi hay không?

Ông bương Trắng khi nghe thất cử, lật đật xách đù qua thăm ông cả. Bà cả tiếp ông một cách rất là lợt lạt không mời ông uống không mời uống nước ăn trầu chi cả. Lớ quớ rồi ông về vài ngày sau ông bương sai con nhỏ ông lại hỏi ông cả coi ông tính sao với số nợ 40.000p. của ông kỳ tên, lảnh giùm cho đó. Ông cả thấy con nhỏ ông chạy vô buồn ở trong đề bà cả ngoài nầy thịnh nộ biểu thằng Thạo con bà viết thơ trả lời:

Vất tới cho anh Trắng.

Anh không biết phép lịch sự. Tiền anh, tôi không có lấy. Anh đại anh kỳ tên cho ông cả thì anh nếu kéo vi ảnh thì anh làm chớ sao anh dám sai thứ đồ con nít ấu hồi lai-xát lại nhà tôi mà hỏi vậy hải nọ? Anh bảy chừa cái tánh khốn nạn đi đi đa.

Thứ đồ già ngu như con chó.

Bà cả Sáng...

...Ông bương coi thơ đa nước mắt: « Trời ơi! Lúc nào nó lạy-lạo mình khóc lóc than thở, ý ôi bợ đỡ mình bây giờ nó lại quên ơn kêu thằng Trắng nầy thằng Trắng nọ phải chi nó có thêm chữ « bương » vào cái tên Trắng thì không nói gì nhẻ nó đề cái tên Trắng trống bông. Trời cao có mắt ngó xuống mà coi đây nè! Thôi từng tuổi nầy mà nó mắng tôi là thằng già chó. Trước mình ngu kỳ tên cho nó bây giờ phải tiêu nhà...»

Ông bương Trắng hỏi bà ấn nầu, tức giận đau vài ngày rồi chết.

Đó là cách cám ơn rất tử-tế và rất có nhơn đạo của bà cả làng tôi.

Lê-thanh-Cần.

Ai muốn mướn rạp hát

Eden-Cinéma

Đại-lộ Tổng-đốc Phương Cholon

Tờ giao kèo cho mướn rạp hát Eden-Cinéma trong Cholon đến tháng Sept 1938 tới đây thì mãn hạn.

Vậy ai muốn mướn lại, trong một kỳ hạn lâu năm, xin hãy đến tại nhà in Nguyễn-văn-Của, 57 đường L. Mossard Saigon (đầu trường Taboé, mà bàn tính.

Tin tàu tới

Pháp-Việt

L'Ango 12 avril. (C.F.B.)
Le Cap Varella 13 Avril (C.)
Le Kouangsi 15 Avril (M. M.)
Le Porthos 16 avril (M.M.)

Pau-Trung-kỳ

Le Claude-Chappe 13 avril (MM)
Le Siktang 11 avril (M.M.)
Le Leconte de Lisle 15 avril

Trung-hoa vô

L'André Lebon 12 Avril (M. M.

Singapore vô

Le G.G. Merlin 17 avril (S.A.M.I)

Tin tàu đi

Qua Pháp

Le Siktang 14 avril (M.M.)
L'André Lebon 14 avril (M.M.)
Le Leconte de Lisle 17 avril

Ra Trung-Bắc-kỳ

Le Claude Chappe 17 avril (M.M)
L'Ango 14 Avril (C.R.)
Le Cap Varella 15 avril
Le Kouangsi 17 Avril (M.M)

Qua Tàu và Nhựt-bổn

Le Porthos 18 avril (M.M.)

Qua Singapore

L'Alb. Sarraut 10 avril (S.A.M.I.)
Le G.G. Van Vollenhoven 13 avril

Xổ số

Của Hội
« Tập bắn và tập phương Pháp vào cơ-binh Nam-kỳ »

Có lời Nghị-định ngày 12 Février 1935 của quan Thống-đốc Nam-kỳ cho phép.

In ra bán 8000 số
mỗi số 1$ —

Ngày phát số không được đổi lá

5 Mai 1935

Số trúng:

Độc đắc.....	1000 $	
2 số trúng	200 $	400
3 — —	100	300
4 — —	50	200
10 — —	20	200
Cộng.....	: $	2000.—

Mua giấy số, xin gởi mandat và phụ thêm 0 $ 20 tiền recommandé cho:

Madame Nguyễn-thị-Truyền.
103 rue d'Espagne — SAIGON

NHÌ-THIÊN-ĐƯỜNG
47, Rue de Canton
CHOLON

Các nơi đều có đặt người đại lý

Lúa gạo bắp

Tại Saigon ngày 10 Avril 1935.

(*Chợ Mỹ-tho, Bến Lức, Bến Tre — Mới tạ 10 kí-lô 70*)

Gạo số 1, 25 % tấm	từ 2.52 đến 2.58
Gạo số 2, 40 % tấm	từ 2.42 đến 2.48
Gạo số 3, 50 tới 55 % tấm	từ 2.32 tới 2.38
Gạo lức 5 % tấm	từ 2.10 đến 2.20
Tấm số 1 và số 2	từ 2.15 tới 2.20
Tấm số 3	từ 1.70 tới 1.73
Cám trắng	từ 0.70 tới 0.75
Cám gạo lức	từ 0.30 tới 0.35

Lúa (*Chợ đến nhà máy Cholon, bao lấy luôn — Mới tạ 68 kí-lô*)

Lúa xay gạo thượng hạng	từ 1.75 tới 1.80
Lúa xay gạo số 1	từ 1.65 đến 1.70
Loại 2, 40 % Nhựt-bổn	từ 1.55 tới 1.60
Lúa số 2 50 tới 55 % Java	từ 1.45 tới 1.50
Lúa xà	từ 1.43 tới 1.48

Bắp đỏ (*Hàn tại Cholon 100 kí-lô, giá thong 1*) 3$20 tới 3$30

Compagnie Indochinoise des Tabacs
SAIGON

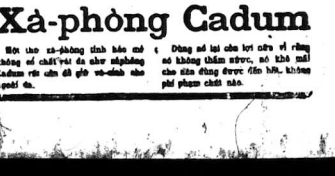

Xà-phòng Cadum

Bột cho xà-phòng tinh bạch mà không có chất vôi là như nghĩa Cadum rất cần để giặt vô-đình cho quý-tử.

Dùng nó lại cho lợi nữa vì rằng nó không thấm nước, nó khô mau cho nên đừng được lên bẩn, không phải phạm chất nhơ.

CHỚ NÊN NGÃN-NGẠI.

Nếu ta bỉ đau, không nên chỉ đông một thứ thuốc nào nó chỉ làm cho đỡ mà thôi. Nếu uống thứ thuốc nào nó chữa khỏi bẩn cho mình. Vì lẽ nếu ta mắc phải các bệnh mà nhiều người thường mắc như những bệnh : đau đa-dày, nhức-đầu, đau bụng, đau nhẩm nhói liên cạnh xườn, bệnh nhọc mệt, mỏi lắm, thuốc **PILULES PINK** có thể chữa khỏi hẳn cho ta.

Thuốc PILULES PINK

chữa khỏi hẳn cho ta là vì những bệnh ấy sinh ra bởi thiếu máu và bởi thần kinh ta mỏi mệt, và, theo nhiều chứng thực của mọi người đã kinh nghiệm, tại rằng thuốc ấy là một thứ thuốc bổ huyết và bổ cân nên rất hay, một thứ thuốc bổ mà công-hiệu thật mạnh lắm.

Thuốc PILULES PINK

là một thứ thuốc rất thần hiệu để chữa bệnh thiếu máu, phiền muộn, nhọc mệt, bệnh tơi thì lớn-ả, bệnh trở về già đau đa-dày, nhức-đầu, kinh nguyệt bất điều.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng thuốc nhà lầy.

PILULES PINK POUR PERSONNES PÂLES

ĐỖ-NHƯ-LIÊN

11 et 110, rue d'Espagne, Saigon

Sau dinh quan Nguyên-soái.

Nam-kỳ

Làm và bán Khuê-bài, Ban Hội-Tế và làng.

Kiểu Khuê bài, Chánh phủ công nhận theo châu tri số 172 ngày 26 tháng Chín tây 1934.

Trở bán Kim-tiền và Kim-khánh tại tiệm TÂN-NHỰT-TÂN Canthơ làm Đại-lý bán Khuê bài.

Những giá Khuê bài kể ra sau nầy :

Khuê bài mạ vàng của chức Đại hương cả, 1 $ 60.

Khuê bài từ chức Hương cả đến chức Hương Giáo 1 $ 50, bằng bạc, kiểu trái tim.

Từ chức Chánh Hương quản đến chức lục bộ, kiểu tròn, bằng bạc, 1 $ 50.

Cho mướn và sửa máy viết.

Làm bản đá mọ bia khắc con dấu.

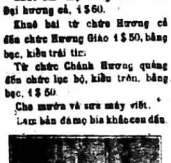

KHI GÂN CỐT

dần yếu, thành bị sưng THUỐC BỔ CỦA R. P. KOENIG làm cho gân cốt mạnh mẽ, mà chả mấy lúc hết cơ gân, khỏi đau đớn, thấy mỗi cái giun, cái bồn, ngủ được yên, hết lo sợ.

Toàn-quốc đều có R. P. KOENIG

Sách tặng quý ông quý bà

R. LONGEAU, Bình cuối: Boulogne-sur-Seine

Bán khắp các hiệu chế khác

Grande Pharmacie de France

Sách mới lại trong năm 1935

Les Chansons de France 0$35
Almanach des Jeux... 0.25
— Catholique.. 0.85
— Vermet..... 0.85

Ở xa gởi mua, xin gởi thêm 0$30 để trả bưu tại :

Imprimerie de l'Union

57 Rue Lucien Hesnard, Saigon.

Tin trong nước

Saigon.

Vì muốn trúng số độc-đắc

Chư độc-giả chắc còn nhớ vụ tên Bùi-văn-Kỷ vài tháng trước đây đi thưa rằng a h ta có mua mấy cái giấy số, vì anh ta đốt nên mượn người ta đó giùm, họ thấy anh ta trúng đặng số độc-đắc nên giựt mất.

Tế ra anh ta nói láo vì có một người ở tại Vinhlong trúng đặng số ấy.

Tên Kỷ nầy cứ tưr tưởng anh ta sẽ trúng số độc-đắc.. nên hễ kỳ xổ số nào, anh ta đều cómua số hết. Nhưng anh ta không có tiền bèn đi xin. Linh cảnh sát khả nghi theo rình rập, bắt giải anh ta về bót. Anh Bùi-văn-Kỷ bị độ ra toà buộc về tội phiêu lưu và xin ăn.

Anh Kỷ hiện nay còn giam ở khám lớn.

Lúc anh ta bị bắt, xét trong mình anh ta thấy có hơn một chục giấy số.

Nếu anh Bui-văn-Kỷ mà bền chí như vậy hoài, có lẽ ngày kia, thời vận đoạt, anh ta trở nên một nhà phú hộ. Ai dám biết.

Cầy lậy

Thất cổ

Thị Đỏ, 49 tuổi là vợ của anh thợ Hiêu đau bịnh tê bại đã hai ba năm nay, thuốc bác thuốc đã vô hiệu quả mà thuốc tây bịnh vẫn trơ trơ.

Ngán đời nay là tủi phận nghèo lại thêm bịnh liệt, nên hôm chiều ngày 5-4-35, trong lúc anh chồng vắn mặt, thị Đ... bèn mượn giây oan nghiệt đưa linh hồn tăm cõi đời mới.

Đến tối, chồng về thấy cớ sự mới tri hô lên Quan Biện-Lý theo lời enquête của quan chủ-quận liền cho phep chôn.

Tại nghiệp thay chú thợ Hiêu không có một đồng trong lưng lấy chi chôn cất vợ. Thấy vậy, chủ bếp Lê-quang-Chấn không nỡ công khó nhọc với làng giềng trong tức hữu sự, đi quyên tiền ba con lối xóm được ba đồng mấy cho anh thợ lo bề tông táng.

Cái cử chỉ ấy của chú bếp Chấn thiệt là đáng khen vậy và mong rằng đông bậc ta hãy lấy đó làm gương.

Một người nghe thấy

Mytho

Một trận giông to

Ghe chài chìm, một người chết

Chiều ngày 3 Avril, trong con sông thuộc làng Nhơn-mỹ (Mytho) bỗng nhiên trời kéo mây đen kịch, gió thổi liu-riu, rồi hoá ra một luồng giông dữ dội, sóng bủa ba đào nghe ầm-ầm.

Trước lúc giông nầy có một chiếc ghe chài chở lúa do anh Võ-văn-Giát cầm lái chèo ra giữa sông đặng kiếm tàu đông về Cholơn, ghe thì nặng nên chèo lâu, phải gặp trận giông tớ nầy nên ghe chìm xuống đáy sông.

Bọn ghe chài đều thoát nạn duy có anh Võ-văn-Giát bị giông nước lôi đi mất tăm dạng.

Tri hô lên, làng xóm tựu tới cứu cấp và cho thợ oái kiếm thây anh Giát.

Người mẹ độc ác

Hôm 1er Avril 1935 vừa rồi, trên một gò đất ở cách nhà bà Đái lối 300 thước, thuộc về hạt Mytho, người ta có gặp một cái hoang-thai bị chôn ẩn mất một chơn lập tức người ta tri hô lên, làng đề mở cuộc điều tra để bắt con mẹ độc ác nầy làm tội nó một phen cho nó tỡn.

Ai dời mà sa đâm dực cho có chửa hoang rồi lại phá thai như thế ấy thật là tàn nhẫn hết sức.

Tânan

Cải chánh bài « Một người dân quê bị bốc lột

Báo *Lục - Tỉnh Tân - Văn* ra ngày thứ tư 3 Avril 1935, nơi cột nhì có đăng một bài kêu ca hương-chức làng Quế-mỹ - Thạnh (Tanan) bốc lột nghĩa là ăn tiền của dân và có ý cong - kích vị hương-quản Trần-văn-Địch làm việc phi phép dám chận số nợ cho Tran - thị - Qui, « bộ hương-quản có được ăn Tân dạy thi hành sao » ?

Bài kêu ca nầy của tên Trần - văn - Đó mướn ai đặt dùm thêm bớt không đúng sự thật, lại còn nói xấu cho hương-chức làng tôi nữa. Tôi xin cai chánh lại cho chư độc-giả rõ biết nguyên nhân cớ sự nầy như vầy :

Tên Trần-văn-Đó là người Minh hương có giấy tân tịt, buôn ban tại chợ Cai-Tài bảy lâu nay. Trước khi nó mua bán có điạm hàng xén lớn tại làng, việc làm ăn cũng khá song từ năm 1928 đến nay nó sanh sự kiện thưa với bà kế mẫu nó ma tranh ăn gia tài của ông Trần-Kim để lại, hai đàng kiện nhau đến tòa án Mytho hơn mấy năm, việc mua bán đều bỏ phế nên càng ngày càng ế ẩm, hiện thời, tiệm cửa nó không còn món chi hết, chỉ còn có ba căn phố ngồi tại chợ, thuộc về đất công thổ của làng. Trong ba năm nay nó không có tiền mà đóng thuế cho làng, nên hương-chức tôi phải chạy tờ đến quan, xin dạy nó phải đóng thuế, nó kỳ hẹn nhiều lần rồi mà cũng không chịu đóng.

Hôm ngày 12 Mars có Quan lớn Chủ-tỉnh đến viếng làng. Ngài dạy hương-chức phải bắt tên Trần-văn-Đó giải nạp đến Tòa bố cho Ngài hỏi. Cách ít ngày làng tôi có tiếp được Trát số 92 của Quan Chủ-tỉnh đề ngày 15 Mars, kỳ hạn cho tên Trần-văn-Đó ba ngày phải lo đóng tất số thuế của nó còn thiếu đó, bằng không thì làng phải buộc nó dở nhà đi lấy đất lại cho người khác mướn.

Tên Đó ở ý với em nó là thị-Qui (em một cha khác mẹ) mướn dở nhà đem đi chỗ khác hay là bán cho ai thì làng tôi không biết cấm được nhưng làng tôi có báo thị-Qui phải đóng số thuế công-thổ năm 1934 rồi mới được dở nhà đi, thì thị - Qui cũng hăng hòng đóng số thuế là 18$60 có biên-lai rành rẽ.

Nay tên Trần - văn - Đó muốn nói ngược lại động vu cáo cho làng a ý với Trần-thị- Qui sang đoạt của nó. Chư độc-giả có ai nghe được không ? thị-Qui là em của nó mà a ý với làng là một việc trái hẳn. Tên Đó có làm đơn đến Quận đầu cáo việc nầy, chờ coi quan trên phân xử lẽ nào; nếu xét ra tên Trần-văn-Đó muốn sanh sự vu cáo cho hương-chức thì xin quan trên giải nội vụ đến Toà buộc tội nó cho nặng nề đặng làm gương cho kẻ khác không dám nói xấu cho hương-chức nữa.

Không thể phải dùng thứ Crème nào cũng đặng

Crèmes đã tan bắt đầu. Dùng đặng Crèmes không có chất hay. Dùng thứ Crème có chất hay, cũng làm cho luôn luôn. HÃY DÙNG thứ Crème làm cho mịn da, mềm mại, hết bắt nào tới hãy xét lấy nhanh y-khoa. Xin cũng nhận : CRÈME SIMON

Cùng nhau đi đến sanh viên đã dùng hãy dùng

CRÈME SIMON

HÃY DÙNG KỲ TỐT

ĐÔNG PHÁP NGÂN-HÀNG

ĐƯỢC HƯỞNG ĐẶC ẤN CỦA CHÁNH PHỦ LẬP RA NĂM 1875

Vốn hùng hậu danh vang 120.000.000 quan

Vốn tổng tiết: 120.000.000 quan — HỘI QUÁN:

Vốn tiền trữ tới ngày 31 12-32 — 125.000.000 quan. — Số, Rue Haussmann PARIS (VIIe)

Chủ tịch Hội-đồng quản-trị: M. René THION DE LA CHAUME

Đang Giám-đốc M. PAUL BAUDOUIN

Tên đăng thép số : INDOCHINE

CÁC CHI-NGÁNH VÀ ĐẠI-LÝ

TRUNG HOA	ĐÔNG-PHÁP	CÁC XỨ KHÁC
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT BAYARD	BATTAMBANG	DJIBOUTI
HANKEOU	CANTHO	
HONGKONG	HAIPHONG	NOUMÉA
PEKIN	HANOI	
SHANGHAI	= HUẾ =	PAPEETE
TIENTSIN	KAMDINH	
	PNOMPENH	
	QUINHON	TONDICHERY
	TOURANE	
	= VINH =	SINGAPORE

GIAO THIỆP KHẮP CÁC NƠI TRONG THẾ GIỚI

Làm đủ các công-việc ngân-hàng và thương mại đối chác

CHI-NGÁNH Ở SAIGON : QUAI DE BELGIQUE

R. C. N. 1

CHO MƯỢN TỦ-SẮT

Cỡ các tủ-sắt tính mỗi phân	Thời hạn và giá tiền mướn			
	1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Nhỏ 18 × 26 × 50	2.50	3.50	6.00	10.00
Trung 18 × 52 × 50	4.00	7.00	10.00	20.00
Lớn 18 × 52 × 50	7.50	10.50	18.00	30.00

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI HIỆP BỒN NẶC DANH PHÁP

Dưới quyền kiểm soát của Chánh-phủ Đông-Pháp

Vốn 1.000.000 lượng (Thượng-Hải) và 8.000.000 phật lăng đã đóng tất cả

QUẢNG-LÝ CÔI ĐÔNG-PHÁP — SAIGON

số 26, đường Chaigneau

Chi-ngành ở tại Hanoi, số 53, Đại lộ Francis Garnier

Chi-ngành ở Nam-Vang: số 94 đường Galliéni.

Muốn lập vốn — Muốn lập tư bổn

Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học

Thì hãy mua vé của hội VẠN QUỐC TIẾT-KIỆM :

— *Vé 1.000 đồng — mỗi tháng góp 8 đồng*

— *Vé 500 đồng — mỗi tháng góp 4 đồng*

— *Vé 250 đồng — mỗi tháng góp 2 đồng*

Đặng dự vào : 1.— Cuộc xổ số hồi vốn lại mỗi tháng kể từ tháng đầu.

2.— Cuộc chia 1/3 tiền lời của Hội, sau khi đóng đặng 2 năm.

NÊN LƯU Ý: *Hãi cẩn dùng nhiều người chắc chắn nó tử tế đặng làm quản-lý những nơi mà hội chưa có người thay mặt.*

SỮA BÒ HIỆU

CHIM MẬN

« La Mouette »

Rất nhiều chất bổ

không thứ nào bằng

Mỗi hộp.. .. .. .. 0$25

Tổng Đại-lý: L'U. C. I. A.

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN

Directeur Propriétaire: NGUYỄN-VĂN-THIỆT.

57 Rue Lucien Hesnard. - SAIGON

TIRAGE 2.500 EXEMPLAIRES

Le Gérant: LÂM-VĂN-NGÔ

Lại nói về hai chữ TỀ và TUỀ

PHAN-THÀNH-CHƯƠNG VẪN CHỜ

Hôm nay Thành-Chương tôi không còn phải là người ở trong bộ Biện-tập của báo L. T. T. V. nữa, cho nên cái « địa-vị quan tòa » ngồi xử vụ kiện trong làng văn trước kia, nay phải mất đi rồi và đổi lại làm kẻ bị cáo.

Cứ như lời của ông Minh-Trí vừa viết trong P. T. V. C. báo nầy hôm rồi, thì rồi đây sẽ có người kiện lại tôi và cũng có người đứng ra biện hộ cho ông Minh-Trí, à kẻ đã bị tôi buộc tội.

Người nào kiện lại tôi thì tôi chưa thấy, chớ người đứng ra biện hộ cho ông Minh-Trí thì tôi đã thấy rồi. Mà không những một mình tôi đã thấy cái người đứng ra bênh vực cho ông Minh-Trí mà thôi, chính các bạn đọc báo nầy cũng đã có đọc bài biện hộ của một ông trong Văn-đàn Vinh xuân (Bacliêu) đã đăng trên mặt báo nầy hôm trước rồi nữa.

Lấy cớ nào mà biện hộ cho ông Minh-Trí?

— Người ta bảo rằng: Nguyễn-văn câu thơ của ông Tản-Đà là như vầy:

« Chức-nữ tảo tùng *giai tế giả*,
« Thường-nga bất nại *bảo phu miên*

chớ không phải:

« Chức-nử thước kiều *kinh tuế giả*,
« Thường-nga thiềm quật *lão thu miên*.

Như tôi đã tỏm thấy trong cuốn « Thơ Tản-Đà » của ông Nguyễn-khắc-Hiếu.

Biện hộ cho ông Minh-Trí, nhưng tôi tưởng sự biện hộ ấy là không nhằm vì lý lẽ trong bài biện hộ không có chọi lại với lý lẽ của bên buộc tội.

Bên buộc tội người ta bảo như vầy:

« Vì ông Minh-Trí nhớ sai một câu thơ, cho nên báo hại cho người nầy phải vầy, người nọ phải khác. »

Rồi bên biện hộ lại như thế nầy:

« Vâng, ông Minh-Trí có nhớ sai một câu thơ thiệt, song câu « Chức-nử *tảo tùng giai tế giả*, Thường-nga *bất nại bảo phu miên*, » mà ông nhớ — *nhớ hay sửa chơi?* — là: « Chức nử tảo tùng *kinh tế giả*, Thường-nga bất nại *lão thu miên*, » chớ không phải câu: « Chức nử thước kiều kinh tuế giả, thường nga thiềm quật lão thu miên » như bên buộc tội đã nói! »

Biện hộ cái kiểu đó, không khác nào cái trường hợp nầy:

Quan Tòa buộc tội tên X về tội đi xe máy cán tên Y « que giò ». Tên X mướn ông thầy-kện A cãi hộ. Ông A đứng lên, với một giọng hùng hồn, cãi rằng:

— Thưa quan tòa, quan tòa buộc tội thân-chủ tôi đi xe máy cán tên Y « que giò » đó là sai lầm. Không, thân-chủ tôi không có cán tên Y bao giờ. Người chỉ có cán tên Z mà thôi...

Trời thần ơi! Cán tên Y hay tên Z gì lại không có tội à? Cái sự quan bệ trong vụ kiện là ở chỗ « cán người ta que giò », chớ có phải ở chỗ người bị cán là tên Y hay tên Z hay sao?

Chúng ta hãy trở lại vụ kiện trong làng văn, mà tiên cáo là ông cả Bửu ngày nay đã không còn chịu nhận mình là tiên cáo nữa rồi.

Phải chi bên biện hộ trưng bằng cớ ra, nói rằng ông Minh-Trí không có nhớ sai câu thơ kia, thì tôi sẽ nhơn danh cho tòa ăn lằng văn mà xóa tội cho ông Minh-Trí ngay, cái nầy cãi gì thì cãi, mà cái lầm của ông Minh-Trí vẫn còn lầm « chan nhân » kia, thì mới bảo tôi làm sao bây giờ.

Lầm tòa như vậy mà có kẻ kiện lại? Kiện vì lẽ gì?

Kiện vì câu thơ của người ta là « Chức - nữ tảo tùng *giai-tế* giả, Thường - nga bất nại *bảo phu* miên » mà tôi bảo là « Chức - nữ thước kiều kinh tuế giả, Thường-nga thiềm quật lão thu miên » chăng?

—Nếu vậy thì quấy lắm! Vì tôi đã nói câu chữ kia, tôi đã tìm thấy trong cuốn « Thơ Tản-Đà » — mượn ở đằng nhà ông Trần-thiệu-Qui, báo *Công-Luận* kia mà — chớ phải là tự nơi tôi bầy đặt ra hay sao mà kiện tôi?

Đó, ai muốn kiện tôi thì giỏi kiện thử coi nà! Thành-Chương tôi xin ngồi chờ. Song kẻ kiện tôi hãy làm ơn đọc lại cho kỹ mấy bài của tôi đã viết trong mấy số báo trước.

Phan-Thành-Chương
Phong-Thạnh

HỒN....

Họa bài Tàn niên cảm hứng của Song-Bình Tiên-sanh trong số Trẻ

Thường năm chánh-đán lẻ làm đầu,
Mấy lạo xây vần có mấy lâu,
Bảy chục thu dư còn nhọc bấy,
Mười hai tháng chẳng động nhân đâu,
Xuân về tỏ mặt hoa cười giỏi,
Tuổi chất đôi đầu tuyết nhuộm râu,
Hình vóc công hình là thế ấy,
Thanh xuân dầu muốn khó yêu cầu

Tản-châu
Dương-minh-Chi

∴

Ngày vừa năm mươi bước qua đầu,
Sực nhớ nâu nồi chẳng mấy lâu,
Đi giữ rủ xuân về gặp bấy,
Chị Hằng lánh tết nàng ngồi đâu?
Buổi trần vui đặp vàng pha cái,
Nợ thế kéo nhân tuyết trộn râu,
Lều lão thì mông ngâm ít vận,
Gọi là tỏ chút: dầu yêu cầu.

Tản-châu
Trần-thới-Hanh

∴

Cảm tác

Hán học suy vi đã mấy lâu,
Nao nhà Không Mạnh, cửa Trình-Châu,
Vườn văn phủ mặc hoa tươi héo,
Nguồn đạo bà khơi dòng bên cạn sâu,
Phương phất ngàn năm luồn gió Á
Dầm dề bà cõi giọt mưa Âu,
Mối tình hoài cảm cùng ai tỏ,
Chuốc chén ngà mà nhớ cùng giải sầu.

Song-Bình

∴

Họa nguyên vận bài thơ «Hồng quân oán» của ông Tạ-quốc-Bửu

Hồng nhan mấy kẻ đáng cho vuốn
Lớ-đớ cái duyên tuyệt lại thường.
Trai tốt nhỏ ai thu tức vàn?
Gái lành để thiếp ngâu ngự buồn.
Trăng ở chốt bởi chòm mây ám,
Liễu yêu riêng lo trận gió tuông.
Ba bảy trái mai thau phấn bạc,
Linh đình mặt sông bóa quanh xuông.

Tản-châu
Dương-minh-Chi, họa

∴

Cái kiếp hồng quân khó bề vuốn,
Hồng quân gây oan để mông thường,
Mây xanh lâm lúc trêu ghen ghét,
Mà phân ghe phao chác nâu buồn,
Trác-nữ sự vì sương nhuộm tóc,
Đằng-vương o cảnh gió đưa luồng
Nỗi niềm tâm sự lo quanh mải,
Sông cả long đong mỗi chiếc xuông.

Tản-châu
Thân thái-Hanh, chiêc họa

∴

Thơ quạt mo

Gặp cơn nắng hạ lửa như lò,
Nghĩ có chi đâng cái quạt mo,
Lạnh lẽo ấp con toan dâu đạn,
Nực nồng vẻ cội quyết ra phô,
Phất phơ ngọn gió đừng không hết
Cưng tôi đau người xếp chẳng co,
Huy chẳng sâu chăng Gia-Các trí,
Quên-sự đời gọi chút danh to.

Tản-châu
Dương-minh-Chi

∴

Phụng-hoa bài của ông Hồ-biểu-Chánh

Chánh lành nghệ đặng tiếng vườn trôn,
Tay áo thanh phong ngọn thổi lôn,
Tâm đạo công binh giăng thẳng mực,
Tấm lòng ưu ái rạng như son,
Vai tuồng chánh - trị còn đương diễn,
Cái thú văn - chương mấy thuở mòn;
Cay đắng mùi đời đã nếm đủ,
Thương đân chi khác đạ thương con.

Đỗ-văn-Nghĩa
Cailậy

Tin buồn trong làng văn

Chúng tôi mới tiếp được một tin buồn của anh em trong Văn-đàn Vinh-xuân Bacliêu gởi đến cho hay rằng ông bạn Tăn-xuân-Thơ là một nhà Hán-học uyên bác, lại có chưa trong Văn-đàn, đã bất hạnh từ trần hồm 27 Mars 1935 và cuộc tổng chung nhằm ngày 29 Mars vừa rồi.

Vì đường xa xuôi, hay tin rất muộn, nhưng chúng tôi cũng tưởng trên trong đôi lời thành thật, để tỏ dấu chia buồn cùng anh em ở Văn-đàn « Vinh-xuân » và cầu chúc cho linh-hồn Tăn-Tiên-Sanh sớm được an nhàn nơi Tiên-cảnh.

Tên đây chúng tôi lại đăng luôn hai bài thơ của Văn-đàn Vinh-xuân điếu Tăn-Tiên-Sanh.

L. T. T. V.

∴

Điếu Tăn xuân-Thơ biệt hiệu: Nhứt-Thông

Hồi ôi! Nhứt-Thông! bạn tâm đồng
Một giấc huỳnh-lượn đã hồi trông
Học vấn năm xe trời ghét bỏ
Phú thơ bảy bước đất vui nông
Công danh nghĩ lại sương đầu cỏ.
Sự nghiệp thôi rồi bọt rước sông
Giầu bề xuối người kim hóa cổ
« Văn-đàn » còn để tiếng thi-ông.

Văn-đàn Vinh-Xuân
đông huy lụy

∴

Hưu điếu

Hết trông « Nhứt - Thông » rồi đương trần
Cỏi hạt tâm tiên phải ai ân
Đất nổ lấp vùi người tri-thức
Trời đành phụ rẫy bậc thi-nhân
Nào khi nữa khắc hoi văn lý
Nay lại nghìn năm nấm mộ phần
Tài mang xưa nay thường số kỷ
Thương nhau kỉnh điếu mượn năm vần

Vinh-Xuân.

Khóc hữu (Trường Tử-Vanh)

Cái kiếp người đời có mấy gang?
Vì đâu chẳng ở vội vàng!!!
Cơn chưa đầy tháng đành cau cút
Vợ nữa chưng xuân chịu dỡ dang!
Dẫu có thọ cha nơi dị-cảnh,
Sao không nhớ mẹ chốn trần-gian?
Thôi! thôi! nhắc lắm càng đau lắm
Hòa lệ để thơ viếng biệt chàng.

T. T. Hồ-kim-Chi

∴

Mừng ông « Phan-văn-Mẫn » xã-trưởng làng Vĩnh-nguơn (Chaudoc) đặng mẽ-đay

Mừng ông xã-trưởng lành mẽ-đay,
Phận sự lo tròn, đáng thưởng thay!
Ngoài xứ, danh nêu vi đặng thẳng,
Trong làng, tiếng rạng bởi lòng ngay
Thì công giúp nước đã nên mặt
Hồ đức yêu dân chẳng hổ may.
Mười mấy năm dư trên chức vụ,
Mừng ông Xã trưởng lành mẽ đay.

∴

Quan trên ban thưởng miếng mẽ đay.
Công-cán ông Phan đáng thưởng hay!
Thầ-đọc hồ hào, chung hợp sức.
Học-đường ổ động, quyết kế vai.
Đồng tiền xây sắp, nên tài liệu.
Nhơn nghĩa cần phân, khảo sắp bày
Thầ thảo Vinh - nguơn đồng cậu chén
Mừng ông chả hội lãnh mẽ-đay.

....THƠ

Ngẫu tác

Người đời ai dở lại ai hay,
Ảnh ngộ xui ra sự rối-may,
Hồi Mãi gặp thời nên mũa mỏ,
Anh Xoài lở vận chịu khoanh tay,
Khen chê miệng thế không chừng chỉ.
Tương ghét lòng người dễ rỡ-day.
Kinh nghiệm đã nhiều câu ý ải quấy.
Trên đàn ngâm luận cử phê bầy.

Song-Bình

∴

Xá thân cầu đạo

Bận biệu lâm chi chút sự trần,
Cải tiên rày đã quyết dung thân.
Ba ngàn thế-giới phơi lòng bạc,
Chín phẩm đài-biên trổi gót lâu.
Thong thả câu thi nơi biển thánh
Thung dung cờ rượu cõi non thần,
Bên lòng tối sớm tâm tiên phật,
Bận biệu lâm chi chút nợ trần.

∴

Trách phận

Gió sương rỉ rả ở mưa nâu,
Tiếng trống canh thu thảm vời sầu
Chết chi ta trong lòng bao gở nỗi,
Cửa thiền nương dựa tấm thân âu

∴

Hai mươi lẻ tuổi chất trên đầu,
Ơn nước nợ nhà chẳng có đâu.
Danh lợi đã đành theo giọt nước,
Thân côi đường thế ngửa ra cầu.

Hiếu-Liêm (Châudốc)

∴

Than thân

Đau lòng anh lắm hỡi em ơi!
Vì khúc can kêu chẳng thấu trời.
Mưa nước từ-bi đưa vì bận,
Nhờ kinh sám-hối rửa thân đời.
Ba thu quyết chịu mùi cay đắng,
Một mảnh xuân xanh đã lấp vùi.
Lòng trưởng bạn xưa tì em ấm ức,
Cảnh thiền khuya sớm tấm thân côi.

Đức-Minh

∴

Tiếng chuông thức tỉnh

Tiếng chuông buổi sáng giống bon hon,
Một giấc huyền-lượng bưởi chứa môn.
Cuộc giả mơ màng sao chẳng tỉnh,
Ác ta kia đã trịch đầu non.

∴

Hai vo chồng con khi khóc con

Trời sanh như-vật khác chi đâu,
Con đẻ thì thương mất lại rầu.
Khi mẹ rồi tay chim trẻ dại,
Hãu chồng khôn thể lấp dòng sâu.
Trên nhành thấy nhót bần nhân mặt,
Dưới vực nhào lăng sóng lộn đầu.
Rên rỉ tiếng thương hòn máu thịt,
Bù rân rứng buội mặt mày chầu.

Lý-như-Chánh
Tân-lộc-Tây

∴

Vợ Châu-mải-Thân rầy chồng

Iấy vận Ca rả qua nhà va
Nghèo hay đọc sách chẳng thôi cả!
Bây biểu mo kim gầm khó ra.
Cau ngọc muôn bì đa ít thấy,
Mưa vàng khéo ước nói cho qua.
Cải rừng một đội khoe đầy chợ,
Gạo đựng ba tô cậy cả nhà.
Đất xấu nơi nào mông trồ sớm,
Công danh đâu chất tới chàng ta.

∴

Châu-mải-Thân đáp lại

Khéo vội giàu sang ấu vậy cả!
Lòng người mực thước dễ đâu ra.
Cải rừng đọc sách nghèo ngao bước.
Gạo chợ ngâm thơ thủng thẳng qua
Quân-tử chiếc châu nào chẳng nghiệp,
Trượng-phu bốn biển hà không nhà
Năm mươi có thuở công danh tọai
Thì công giúp vua ắt phải va.

Hiếu-Liêm, Châudoc

Bài văn Ngự-tế khắc bia

Phạm-đình-Trọng danh-thần ở xứ đời nhà Lê, làm quan đến Thượng-thơ mà chết, vua Lê (Hiển-tôn) truy niệm công nghiệp của ông ấy, phong tặng ông đến tước vương, lại lập miếu thờ ông tại phủ Kinh-môn (thuộc địa-hạt tỉnh Hải-dương) thường năm có lễ quốc-tế, có bài văn tế của vua khắc nơi bia đá, đến nay tự tích hãy còn.

Kỳ-giả lược-thuật bài văn ngự-tế sau đây, để hiến cho bạn đọc trông lãm.

橫山可以礪刀。
Hoành sơn khả dĩ lệ đao,
羅河可以洗甲。
La - hà khả dĩ tẩy giáp.
山河步作。
Sơn hà trước tại,
而公今何在乎。
Nhi công kim hà tại hồ?
此昔人開疆鼓之
Thử tích nhơn vân bế cổ chi
壁。則思邊陣之臣。
thành, tắc tư biên soái chi thần,
于予心之所深慨也。
Vu dư tâm chi sở thâm khái đã.
公一身謀畧。
Công nhứt thân mưu lược.
萬甲胸中
Vạn giáp hung trung.
數十年冒雪衝霜
Sổ thập niên mạo tuyết xung sương.
赫赫壯猷旅辭矢石。
hách hách tráng du mị từ thỉ thạch,
經百戰攝山壓浪。
Kinh bách chiến lũ sơn ap lăng.
彰彰鴻烈可紀鐵綱。
chương chương hồng liệt, khả kỷ khiêm sương.
千金之優渥未酬。
Thiên kim chi ưu ốc vị thù,
萬里之驅驅強篤。
Vạn lý chi trì khu đi đốc,
屹爾長城萬里。
Ngật nhi trường thành vạn lý,
方期登壯於唐臣。
phương kỳ thanh tráng ư Đường thần,
胡然九天遽毛。
Hồ nhiên cửu tiên cự đoạt,
忽乘燈殘於漢將。
hốt bão đăng tàn ư Hán tướng.
細柳之軒門寂昨。
Tế - liễu chi hiên môn đo tạc.
前茅之軍令沉間。
Tiền mao chi quân lịnh mang vân,
予方懷栗苞之思。
Dư phương hoài tuế tị chi tư,
公胡負及瓜之約。
Công hồ phụ cập qua chi ước.

Dịch ra nôm:

Núi Hoành-sơn cao ngất, có đá bằng mài lưỡi gươm dao.
Sông La-thủy trong veo, có dòng nước rửa đồ binh giáp.
Sông núi đó đổi đời cần đó, mà ngày nay ông ở chỗ nào?
Người xưa có câu: « Nghe tiếng trống từ hồi, nhớ tướng-soái ở ngoài quan-ải ».
Ta nghĩ tới câu ấy, khiến lòng ta cam cảnh khóc cùng.
Nhớ ông xưa,
Mình đeo trăm chước,
Bụng chứa muôn binh,
Hai mươi năm, giữ tuyết dầm sương,
Trải trăm trận, chặt non chém sóng, rỡ rằng công-nghiệp, nên ghi vào quyển sách lưu hồng.
Ngàn vàng chưa báo đáp công ơn.
Muôn dặm cờ đốc lòng dong ruổi.
Những ước Trường - thành muôn dặm, tôi nhớ Đường danh tiếng chẳng vong.
Nào nhà Hán bóng đèn mệt tắt.
Dinh Tể-liêu hiên môn như trước.
Đội Tiên-mao quân lịnh vắng nghe.
Cầu thơ thề tí (1) ta còn để dạ ái hoài.
Lời hẹn cập qua, (2) ông sao nỡ lòng phụ ước.

Song-Bình thuật.

(1) Kinh thi: « Trắc bì Bắc-sơn, ngôn thề kỉ tí. Nói kẻ tòng quân lên núi bắt rau tì ma ăn.

(2) Cập qua nhi đại: Nói kẻ đem quân lưu thú đến khi đổng đưa chín, sẽ có người khác thế cho mà về.

NGỤ NGÔN

Uống say! rán uống say,
Phi chi tsại lòng thay.
Anh em đông cạn chén,
Mừng ông chủ công đây.

∴

Ông xã có công đây.
Nên đặng thưởng mẽ đay.
Công lao rất xứng đáng,
xin chớ gợi rằng may.

∴

Ông mộ về thầ-đọc.
Nên hội chung thua sút.
Sánh với các hội làng,
Hội Vinh-nguơn sung túc.

∴

Thầ-thảo của chung ta,
Đặng người có tài ba.
Là ông chánh hội trưởng,
Danh tiếng khắp gần xa.

∴

Ông xã làng Vinh-nguơn,
Nhơn đức đề ai hơn.
Hết lòng yêu trẻ nhỏ,
Vị nghĩa lại vì nhơn.

∴

Ông chăm nom trường học,
Lo mở mang trí óc
Tưởng khuyến khích học sanh,
Cho rỡ ràng chũng-lộc.

∴

Ông đứng ra chủ trương,
Một tay lo đờm đương.
Mỗi năm một phần thưởng,
Chói rạng trong quê hương.

∴

Ngày nay danh rạng chói,
Danh tiếng khắp lăng hồ.
Ông xã có chuyện gì?
— Mê-đay nhỉ « xin nói ».

∴

Thầ đọc nhau chung cùng,
Tin hội hiệp tài bùng.
Sắp bày mừng tiệc rượu,
Lo dọn đẹp lung tung.

∴

Chén tạc lại chén thù,
Thật vui vẻ lắm ru?
Anh em đông đứng đây.
Bít-cưu với đít-cưa.

∴

Bít-cưu phải nói lớn,
Mùa men thêm bậm trợn.
Ai biết giọng khói hài,
Nói đùa đặng cười gượn.

∴

Tối nay, cố vấn-viên,
Nói chuyện hơn kẻ điên.
Anh em đứng chấp trách,
Tư cách của thằng điên.

∴

Có chi đều bất mãi,
Đay nhau càng qui hôa.
Sơ sót chi bao cho,
Thật hết lòng cám tạ.

∴

Đứng dậy nó chúng ta,
Tay bắt tay nhau mà.
Huynh-đệ đồng hớn hở.
Lui gót ô-rớ-hoa.

∴

Rớ-hoa, ô-rớ-hoa,
Nằm tay chẳng buông rà,
Anh em đứng dan-díu,
Vẻ trở bì đôn a...

H. V. H.

NÀY THUỐC CHỮ DANH
CHỮA BỆNH
ĐAU-LƯNG

THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi bệnh đau lưng, do thấp sinh ra. Là cũng là thuốc thần diệu nhất để chữa bệnh thấp, bệnh đau-ngang, đau lưng, bệnh nhức-xương, bệnh sưng mắt-cá. Tại còn khi nước tiểu đục, hay vàng, hay nếu có chất vôi, thì nên dùng ngay THUỐC VIÊN FOSTER. Ai càng dùng THUỐC VIÊN FOSTER thì không những bệnh sẽ khỏi hẳn, mà mình tại thấy chăng-kiện, nhẹ-nhàng để làm việc. Các bà khi sẻ bông, huyết mạch không điều hay ngày ngất, mỗi năm nên sơi vài lần THUỐC VIÊN FOSTER.

Một Hộp 8f50 — PILULES FOSTER — Hai Hộp 14f85
CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hàng bào chế tây và gửi thua tại nhà
H. BINAC, Pharm., số 28 Phố Ferdinand, PARIS.

Enterobyl
ÂNG-LÊ-RÔ BI-LỜ
THUỐC CHỮA LÁ GAN

Mỗi sáng uống 2 muỗng nhỏ (muỗng uống cà-phê) thuốc bột nhỏ pha vào nước lã

Thiếu chất ở lá gan
Bình táo kết — Bình gầy mòn.
Bình ngoài da.
Bình ở các xứ nóng

E. DEHAUSSY, là quan dược-sư khoa vật lý, về nhân khoa cách-trí. Nguyên làm đầu coi các công việc thực hành ở đại học môn thuốc, số 62, Rue Nationale LILLE (France)

BÁN TẠI KHẮP CÁC HÀNG BÀO CHẾ TÂY

Se pose Pharmacies MUS, SOLIRÈNE, BARBEROUSSE, SARREAU, FRANCO-ANNAMITE

SANTAL MIDY

PHẢI COI CHỪNG ĐỪNG GIẢ MẠO
MÀY NÀI CÁI KỲ TÊN : MYDI

SANTAL MIDY
(Sân-tan Mi-dỵ)

Thuốc nầy hiển và tinh hảo để trị bịnh *đau lậu*, mới cũ gì đều thần hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).

Mỗi hoàn bọc đều có đóng hiệu MIDY

Buôn bán lớn, số 8, Đường Vivienne, Paris
Trong mấy nhà Thuốc

DÙNG "CRESYL" HIỆU
và sự hiệu nghiệm chắc chắng đã thử thêm cách bác học, có một mình dán hiệu:

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY TRỪ BỊNH OẠN — LÀM SẠCH MỌI ĐỘC ĐỊA — ĐỀU MÙI HÔI HÁM
PHÒNG NGỪA BỊNH OẠN (bình-nghiêm thiết, những là bịnh giác-mót, thiên-thời, tả-chấp, ôn dịch the vậy)
THIỆT HỮU ÍCH (trong xứ thuốc đặc, để dùng mà rửa ray nhà nơi khắt độc-độc, để lấy trong đồng bắt, đồ bồn lấy sạch khỏi độ quá.
KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG (mà trừ các vật tanh độc, trùng vi, mạch, mùng, tô-nát, giấu mối và khắm khăm
Có một mình thứ dầu "CRESYL-JEYES" đáng trọn trừ hết bất hàm ô-uế.
HÃY CÙNG CÔI ĐỒNG : HIỆU Sự hành sau không nhẩn hiệu "CRESYL-JEYES"

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU
VICHY CÉLESTINS
DÙNG TRỪ LÀNH CÁC CHỨNG :
Nhức xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhức gân, đau lợn cợn có cát, đau lắc-léo

CÁC VỊ SANG HIỆU VICHY-ÉTAT
SEL VICHY-ETAT — Diêm vị rút lấy trong nước mạch thì để pha làm ra nước suối.
PASTILLES VICHY-ETAT — Uống hai bo liều, khi ăn rồi thì để tiêu tang
COMPRIMES VICHY-ETAT — Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đá, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẮM ĐỪNG GIẢ MẠO, MẤT CHƯỚC

Giải cách phân chia ở trong làng xã

Bàn hội-tế cớ ra để làm chi? Không nói chắc ai ai cũng rõ rằng để cùng nhau chung vai, đâu cật, làm việc có ích-lợi cho dân-tình, mở-mang trong làng xã. Cùng ở chung trong một bàn hội-tế, cùng nhau cai-trị dân, thì từ đó cả cho đến dân thôn xã, ai nấy cũng đều nhờ lẫn nhau, cùng phải giúp đỡ lẫn nhau như anh em trong một nhà. Nếu anh em trong gia-đình bất-hoà với nhau, « ai chết nấy chịu » không giây liên-ái, không đoan-thế, cai gia-đình ấy không nay thì mai cũng phải ra-tan.

Cước vụ của bàn hội-tế không phải như thế, làm dân thì để chớ làm làng thì khó. Hãy bỏ việc tư của mình lại một bên, hãy có việc đau là trọng. Chúng nó kia cậy lấy bàn hội-tế, tài nhiều mà ỷ ông hương-cước cùng phải hết lòng làm phận sự của mình, nghĩa là làm ích lợi cho dân, không hề với sự tình-nhiệm sua chung nơi mình. Nếu hương-cước chỉ vì tư lợi riêng, vì nhiều việc hèn thì nào nhen, bậy bạ, không đang vào đâu cùng nhau của bè, chia đang, bỏ việc dân, không xem sóc tới, ấy là hương-cước đã phụ lòng tin cậy nơi mình, hương-cước đã không làm tròn phận sự. Không làm tròn phận sự là hương-cước đã tự giáng mình xuống, hương-cước đã làm mất cả địa vị luân lý sanh hoạt của mình.

Việc quan không lo tới, việc làng cùng bỏ qua, việc dân bê trễ, ai nấy trong bụng cứ lo ngăm, lo ngầm kiếm mưu nay, tìm cước kia để bại nhau, hương-cước làm như vậy thì khác nào hương-cước đã coi dân như cỏ rác, coi việc mình là trọng. Làng không mở mang, dân tình khổ sở, trọn cuộc lấy ứng, hương-cước cứ bịt tai nhắm mắt, nạnh lấy nhau. Tại nghiệp cho dân, cứ làm lụ làm ăn, dinh mình un cậy nơi bàn hội-tế làng mình, đâu có để hương-cước lại chia rẽ như vậy. Huốn chi, bỏ làng việc quan, bị rày, bị quở, thì ai chịu? Bàn hội-tế chịu chung. Chỉ có một đều ấy cũng thấy rõ rằng có sự giây liên-ái giữa các vị hương-cước. Hương-cước muốn được quan khen, dân trọng nay quan rày, dân oán cùng tay ý hương-cước.

Phân nhiều bàn hội-tế chia rẽ, nguyên do tại đâu? Chỉ vì ganh-ghét lẫn nhau, người lớn đe ép kẻ nhỏ, kẻ nhỏ không phục người lớn vì mọi hai vị hương-cước muốn bau-cử một người ba con hay vì cảnh của mình vào bàn hội-tế mà mấy vị kia không ưng theo. Trong ấng có mấy chuyện ấy vì ai cũng muốn được vi-cảnh công, được tiếc lực mạnh, nên ai cái, không chịu, thì người ấy là kẻ nghịch. Cảnh mình tôi, tôi cùng ai thấy mọi làng, trong bàn hội-tế đều là bà con, thân thích với nhau, tuyệt nhiên từ ông cả cho đến anh trùm, không có một người lạ mặt. Vì thế nên mới nảy xanh ra cai ốc phân chia.

Lá Fontaine có nói : « Cái thế lực nào cũng yêu cả nếu một người không cùng giúp lẫn nhau ». Trong gia-quyến, trong xã-hội, trong nước, sự phân chia nó làm cho mất cả sức mạnh. Hai lực-lượng tranh nhau tức nhiên phải tan rã. Cũng như trong một làng, nếu mấy vị hương-cước không cùng nhau, đỡ nhau, làm cho sự liên-ái trở nên khăn-khích để cùng nhau mưu sự lợi chung thì làng tất nhiên phải sụt lùi, thua sút mấy nơi khác. Sự hạnh-phúc và sự ích-lợi của ta đều ở trong nghĩa-vụ mà ra. Nó cũng như sự sanh-tồn của ta vậy. Cái quyền thế chỉ là một cái lợi riêng, tồn-kỳ nhỏ mọn. Muốn cho mình, làm phải cao mình chỉ là có phần nửa nghĩa-vụ, phần nửa sự sanh-tồn của mình. Muốn cho người, làm phải cho người, ấy là nửa phần nghĩa-vụ khác và nửa vụ sanh tồn khác. Nếu ta muốn được toàn-vẹn, muốn được có thế lực mạnh thì không hay chi bằng gộp lại cho mình hết mấy đều ấy : vừa lo lợi cho mình vừa lo lợi cho kẻ khác.

Hương-chức lo việc làng, bổ ốc phân chia là hương-chức đã làm được lời trên đó.

Xin mấy bàn hội-tế để ý.

Lý-thanh-Cẩn

Làm cho thoát khỏi cái bệnh SỔ MŨI ấy đi.

Khi ta đã bị nóng, tới chiều ta lại bị lạnh; lúc sang ta thấy bắt đầu hơi sổ mũi. Ấy phải cần thận ít không thì nặc nặng. Ta phải chừng chị bệnh đó đi ngày.

BỆNH HO - SỔ-MŨI
HO HẮNG SƯNG CUỐNG PHỔI

sẽ chữa khỏi hẳn, không có gì giống nếu lúc ta mới nắc phải thất hơi, lợm giọng, ho gió), mà ta giữ gìn cổng phổi ta và dùng ngày thứ

THUỐC VIEN BRONCODYL

Nhuốt rất rẻ ràng, bởi cứ lúc nào cũng được. Ta thấy kiến hiệu ngày: hết ho, khỏi sổ mũi mà lại hết cả thân thể ta được khoẻ mạnh.

Bao đựng bán ở các hàng bào-chế và ở
Pharmacie Centrale J. MUS
ở Saigon.

NGẬM MỘT HƯỜN
VALDA
TRONG MIỆNG

Thì khỏi đau đớn giọng, khan cổ, khỏi nóng lạnh, sổ mũi, và lại Không ho.

Có nghẹt mũi, ho nhiều, mà ngậm được thuốc ấy thì công hết liền.

ẤY LÀ
một thứ thuốc tiêu hiệu lắm
ĐỂ MÀ TRỊ
các chứng bịnh ho lao và lực ngực.

THUỐC HƯỜN
VALDA
có bán cùng trong các tiệm thuốc
Có mua thì nhớ coi trên nắp hộp có hiệu chữ
VALDA
MỚI THIỆT PHẢI

Bài diễn văn
nói về thi cũ và thi mới
đã in thành quyển

Có bài tựa của ông Phan-văn-Hùm. Sách dày ngót 40 trương in rất đẹp, xếp đặc khéo, chữ quốc-ngữ viết trông.

«Có để bán tại nhà in *Imprimerie de l'Union* và tại nhà báo-giả là M. *Nguyễn-văn-Hanh, Rue Richaud n° 84 compartiment n° 1 Saigon.*

Giá..... 0$20
Khỏi chịu tiền cước.
Gửi bằng mà ông được

CÁCH DIỀU-TRỊ
THEO PHƯƠNG NỘI-ÂM
đã chữa

BỆNH GIANG-MAI
bằng thuốc bánh
SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trắc có ba thần hiệu đã thí nghiệm về Bệnh Giang-Mai, thuốc SIGMARGYL nầy chữa ngay ở máu và ở các nơi bệnh chứng tồn-thương, cả các thời-kỳ của bệnh Giang-Mai. Không quan-ngại gì, không tổn-hại gì đến tì vị, thuốc nầy là một thứ thuốc trắc hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng-thực và lại có công-hiệu.

THAY DƯỢC THUỐC TIÊM
Chế ra tại
Préparations du Laboratoire Chimiothérapique de Pilon du Théâtre-Français à Paris
Thuốc SIGMARGYL bán tại các hàng bào-chế tây (3 thuốc-đặc)

NHÀN ĐÀM

Ngồng ngồng.

Thầy Ba kêu thằng nhỏ ở.

Thằng ngồng ở nhà dưới đáp một tiếng chạy lên.

Ngồng. — Thưa thầy kêu tôi chi?

Thầy Ba. — Mầy biết chừng nầy mấy giờ không?

Ngồng. — Ngó cái đồng hồ Wesmingter treo trên vách hưa thầy 7 giờ thiếu năm.

Thầy Ba. — Trọn mất một cái rồi hồi: mầy nhớ tao dặn mấy mươi bữa đúng 7 giờ thiếu năm làm cái gì hay không?

Ngồng. — Dạ... đa thưa thầy tôi quên

Thầy Ba. — Con bò con, hèn chi mà mầy tên ngồng cũng phải, tao nói với mầy tao nhớ uống thuốc trước « VỆ-SANH TỬU » của Nhị-Thiên-Đường nên tao ăn cơm đúng nhiều, tao biểu mầy mỗi bữa chiều 7 giờ thiếu năm thì mầy rót sẵn một ly để đó cho tao. Bởi tao uống rồi đúng 7 giờ tao ăn cơm, sao mầy quên hoài vậy, đi rót đi mầy. Lần sau mầy còn quên nữa tao đánh vất giò lên cổ A-lê-cochon, hi-hi-ha...

二天堂葯酒
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG VỆ-SANH TỬU
(*Thuốc rượu Nhị-Thiên-Đường*)

Thuốc rượu của tiệm Nhị-Thiên-Đường là một thứ thuốc rượu rất quí, do nơi tiệm chánh ở tại Quảng-đông gởi lại; thiên niên trường-thọ đoạt tạo hóa chi công, xưa nay chẳng có rượu thuốc nào bổ dưỡng nhơn thần điều hòa huyết mạch, cường tráng tinh thần cho bằng thứ thuốc rượu nầy. Hễ uống nó thường thì mặt mày hồng nhuận; gái trai già trẻ, bốn mùa đều dùng được; thật nó là bổ Thánh dược; công hiệu như thần.

Nếu uống thuốc nầy thường thì đặng tiêu trừ bệ bịnh, tinh thần khương kiện, dinh dưỡng toàn thân; khai tỉ kiến vị, mãn mẽ đầu dận nước da mịn-màng; những người mà tiên-thiên bất túc, hậu-thiên bất điều, thì nên uống nó cho thường mà bổ dưỡng.

Đờn bà mà vàng ủa ốm gầy thì nên dùng nó, hoặc muốn an thai bảo sản, thì uống thứ thuốc rượu nầy khỏi lo hậu hoạn.

Ấy là một thứ thuốc Vệ-sanh rất nên bổ dưỡng.

Chủ trị những bịnh kể ra sau nầy:

1- Người còn thiếu niên mà dùng nó thì khỏi sự tiên-thiên bất túc.
2- Người trung niên mà uống nó thì khỏi lo hậu-thiên thất điều.
3- Người lão niên mà uống nó thì khỏi lo bịnh khi suy huyết kiệt.
4- Đờn bà con gái mà dùng nó thì khỏi lo bịnh hậu thất điều.
5- Người vãn nhơn mà dùng nó thì có ích về thân-trí mỏi mang.
6- Người thương-cổ mà dùng nó thì có ích vì cần lao mà không biết mỏi.
7- Những kẻ bổ thuốc Á-phiện mà dùng nó thì có ích vì nó khôi phục nguyên hình.
8- Người không có con mà dùng nó thì ắc nhiều con cháu.

Cách dùng: *Mỗi bữa trước khi ăn cơm nên phải đồng hồ tây theo cho mình mà uống.*

Giá mỗi ve lớn là..... 1$20
Mỗi ve thường (ve nhỏ) là..... 0 28

Chư-tôn hãy nhìn cho kỹ cái nhãn ông *Phật Mập* của hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG thì mới khỏi lầm thứ giả, uống vào sanh bịnh.

Đại-hiệu tuế-cập sinh ra nhiều bịnh.
Nếu muốn chánh khoi, xin dùng:
thứ thuốc VÉRITABLES "GRAINS de SANTÉ du Docteur FRANCK"

VÉRITABLES GRAINS de Santé du Docteur FRANCK

RẤT THẦN HIỆU
RẤT TIỆN
RẤT DỄ

Bán ở hàng thuốc tây.